

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXXI Kaina 30 c.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, RUGPJŪTIS - AUGUST 5, 1987

Nr. 151

„LKB Kronika“ Nr. 72

Eina nuo 1972 metų.
Perskaitys duok kitam!
Jei gali, padaugink!

Dvideidžiavimo mokykla

(Tęsinys)

„Šalindami Kristų, jūs šalina- te nepalyginamą grožio ir gėrio idealą iš pasaulio“. Neuzmirskime, kad pirmasis žmogus, išlipęs Mėnulio paviršiuje, paliko ten pokštę su Šv. Rašto tekstu; kad didžioji dalis šiuo- laikinio mokslo korifėjų buvo giliai religingi žmonės; ir šian- dien religinės, konkrečiai, krikščioniškosios idėjos ikviepa humanistinius socialinius sąju- džius, muzikos, literatūros, meno kūrinius, susilaukiančius tarptautinio pripažinimo. Tad kokių pagrindu Jėzus tikėjimą Jūs skelbiate, kaip kažką paleolitini, atgyvenusi, netu- rintį teisės egzistuoti žmonių, juo labiau vaikų sąmonėje? Apie kolektyvinį vaikų mokymą religijos Jūs kalbate kaip apie tarybinio sąžinės lais- vės įstatymo pažeidimą. Iš tik- rųjų, savo laiku kunigai Juozas Zdebskis, Prosperas Bubnys, Antanas Šeškevičius, buvo nu- teisti tikrai už šitokios „laisvės“ įstatymo pažeidimą. (Kaip labai panašios bylos primena carinės Rusijos represijas prieš liaudies „daraktorius“ spaudos draudi- mo gadynėje!) Tačiau žodis „įstatymas“ XXa. žmonėms nebenturi to magiško skambesio, kokį afrikičiams turėjo žodis

„tabu“. Žinome, kad nacistai irgi vadovavosi „įstatymais“, beje, tuo ir teisinosi Niurnbergo procese. Tai betgi neišgelbėjo nusikaltėlių nuo užtarnautos bausmės. Piliiečio pareiga žiūrėti, ar įstatymas neprieš- tarauja pačiai savo sąvokai, ar jis žmogiskas, o ne skubėti jį akiai vykdyti. Visokie nuostatai, ribojantys religinių pažiūrų perteikimą vaikams, yra gėda, o ne įstatymai!

Ir negalima tvirtinti, kad žmogus yra laisvas, jeigu jis negali laisvai išreikšti savo įsitikinimų, viešai išsakyti savo pozicijų, ginti savo nuomonių per spaudą, radiją, televiziją, kaip tai darote šiandien jūs, netikintieji. Būtent dėl įstatymų, draudžiančių mums, katali- kams, ta pat daryti, šalyje, kurioje anot Gorbačiovo, mes kiekvienas turime būti šeimi- ninku, aš jaučiuosi engiamas ir diskriminuojamas, nes nėra legalaus spaudos organo, kuria- me galėčiau išsakyti katali- kišką požiūrį į visuomenėje vykstančius reiškinis; nėra knygy- no, kur galėčiau išgyti religinės-filosofinės literatūros, poezijos, krikščioniškų grožinių veikalų, pvz., Nobelio premija įvertintą H. Sienkevičiaus „Quo vadis?“

(Bus daugiau)

Lietuviai Vatikano spaudoje

Vatikanas. – Vatikano dien- raštis „L'Osservatore Romano“ liepos 14 d. laidoje atspausdino keturių skilčių straipsnį: „Už- sienio lietuviai mini savo tautos evangelizacijos jubiliejų“. Straipsnio autorius Loreto de Paolis krikščionybės įvedimo Lietuvoje sukakties proga plačiau supažindina Vatikano dienraščio skaitytojus su laisvame pasaulyje įsikūrusio- mis lietuvių bendruomenėmis, pateikdamas jų narių skaičius įvairiuose kraštuose, apžvelg- damas jų organizuotą gyvenimą.

Atkreipiamas dėmesys, kad iš trijų tūkstančių lietuvių, su- plaukusių į Romą drauge su po- piežium Jonu Paulium II šventi- lietuvių tautos krikšto šėšiu šimtų metų jubiliejų, visi buvo atvykę iš užsienio kraštų, išky- rus Telsių vyskupijos apaštali-

nį administratorių vyskupą Antaną Vaičių ir aštuonis ku- nigus, kurie atvyko iš Lietuvos. Visus lietuvius popiežius labai nuoširdžiai pasveikino, pabrė- ždamas, kad jie atvyko į Romą paliudyti savo ištikimybę paveldėtajam tikėjimui ir pa- brėžti dvasios vienybę su katali- kų bendruomene jų tėvyneje.

Užsienio lietuviai, rašo Vatikano dienraštis, nėra pamiršę savo tėvynės ir joje vykdomų sunkių religinės laisvės varžymų. Įvairiomis priemonėmis jie siekia medžiaginiai ir dvasiniai padėti daug sunkumų patiriantiems savo tautiečiams tėvyneje. Už- sienio lietuviai yra tvirtai įsitikinę, kad jų tautos Krikšto jubiliejus atvers kelią į jų tėvynės šviesesnę ateitį.

– Romoje buvęs Iždo minis- teris Giovanni Goria pristatė vyriausybės sąrašą Italijos prezidentui Francesco Cossiga. Goria yra krikščionių demokra- tų partijos narys ir sudarė nau- ją koalicinę vyriausybę.

– Maniloje buvęs Filipinų Gynybos ministeris Juan Enrile pasakė, jog gailisi, kad rėmė dabartinę C. Aquinos vyriausy- bę.

– Lenkijos komunistinės vyriausybės premjeras Jaruzel- kis, duodamas pasikalbėjimą Wall Street laikraščiui, pasakė, kad jis turi planus panaikinti kai kuriuos elementus ekono- minėje partijos sistemoje ir pra- šys savo piliiečių pritarimo. Jis taip pat pasakė, kad pirma kartą lenkų tarpe populiariausias esąs Gorbačiovas negu prez. Reaganas.

– Oslo mieste Norvegijos vyriausybė įsakė išvykti iš kra- sto trims sovietų diplomatams, kurie šnipinėjo ir norėjo įsigyti NATO povandeninio laivo pa- slaptis. Sovietai į tai atsakė, įsakydami išvykti vienam Nor- vegijos diplomati iš Maskvos.

– Maskvoje Sovietų Sąjun- gos Komunistų partijos plenu- mas nutarė suaukti partijos konferenciją, kuri bus 1988 m. birželio 28 d. Ta proga Pravdos vedamajame rašoma, kad šiuo metu partijai priklauso apie 442 tūkstančiai aktyvių narių.

– Chicagos miesto namų sa- vininkai rugpjūčio mėnesio pra- džioje gaus naujas mokesčių sąskaitas ir turės mokėti 6,5% daugiau už savo nuosavybes, praneša Cook apskrities sekre- torius Stanley Kuserper.

Liepos 24 d. prezidentas Ronald Reagan jungėsi kartu su sovietų pavergtų tautų atstovais paminėti Pavergtų Tautų savaitę. Nežiūrint to, kad jis išleido proklamaciją, prezidentas atvyko į Ukrainiečių salę Washingtone ir dalyvavo surengtuose priėmimuose. Čia matome kartu su prezidentu, į kairę nuo jo, ambasadoriu Lev Dobriansky, Pavergtų Tautų savaitės komiteto nari, Mrs. Myra Lenard, Lenkų Amerikiečių Kongreso atstovė, Howard Baker, Baltųjų rūmų štabo viršininkas, Rudi Slavoff, Rytų Europos konferencijos atstovė (matomas iš nugaros), Mrs. Ana Maria Perera, Kubos amerikiečių komiteto atstovė, ir Igantius Billinsky, Amerikos Ukrainiečių Kongreso komiteto pirmininką. Ta proga prezidentas tarė žodį, kurio santrauką čia spausdiname. Tai stipriausias JAV prezidento pareiškimas, kokio dar nėra buvę.

Oficiali Baltųjų rūmų nuotrauka

Amerikos prezidentas kreipiasi į pavergtuosius

Jo pareiškimai pas ukrainiečius
Laisvė yra pavojuje

Washingtonas. – Baigiant minėti pavergtųjų savaitę, prezidentas buvo nuvykęs pas ukrainiečius Washingtono lie- pos 24 d., ir ten jų šventoveje tarė žodį. Pareiškęs viltį, kad Ukrainiečių Katalikų Ordo- doksų bažnyčia kada nors galės laisvai rinktis savo krašte ir netrukdomai melstis, prez. Reaganas pasakė, kad Sovietų Sąjungoje vyksta pasikeitimai yra sveikintini, bet tai negali nukreipti mūsų dėmesio nuo žmogaus teisių suvaržymų ir pagrindinių laisvių nebuvimo. Šiandien mes atvykome čia pareikšti savo solidarumą su tais, kurie buvo komunizmu pa- vergti, kalbėjo prez. Reaganas. Šio krašto steigėjai laikė naująjį pasaulį kaip inspiraciją visai žmonijai, kaip laisvės bastioną ir šviesią viltį visiems, kurie buvo prispausti. Tokia Amerika, buvo, yra, ir kartu mes tokią ją norime ir toliau laikyti, sakė prezidentas, ne tik ukrainiečiams skirtoje kalboje, bet ir visiems pavergtų tautų žmonėms.

Istorinis pareiškimas

Prezidentas priminė vengrų Lazlo Kossuth, kuris 1848 m. vadovavo vengrų tautai prieš rusus ir vedė juos į laisvę ir nepriklausomybę. 1852 m. šis gen. Kossuth keliavo per Ameriką, kalbėdamas apie Vengrijos žmonių kovas už laisvę. Jis buvo atvykęs ir į Springfieldą, Illinois valstijoje. Čia buvo miesto susirinkimas, sukviestas tokių gerbiamų piliiečių, kurių tarpe buvo ir Abraham Lincoln. Atrodė, jog vengrų vado kalba rado Spring- fieldo žmonių tarpe Amerikos rolės supratimą tarptautiniu mastu. Įvyko balsavimai ir čia žmonės padarė istorinį pareiš- kimą:

„Amerikos pareiga yra neda- ryti jokio veiksmo ir nenustatyti tokio principo, kuriuo sekant

būtų vengiama intervencijos ir sulaukytų šį kraštą nuo įsikūsimui padėti bet kurios tau- tos žmonės, kovojantiems už laisvę bet kurioje pasaulio da- lyje“.

Amerika turi vadovauti laisvės kovoms

Taip kalbėjo piliiečiai Spring- fielde 1852 m. „Aš norėčiau dabar turėti kelis ju su mumis, kad jie galėtų padaryti vizitą Kapitoliuje, kai Kongresas sekant kartą balsuos pagalbos reikalą laisvės kovotojams“, – kalbėjo prezidentas ir buvo palydėtas garsiais plojimais. Reaganas sakė, kad daugiau negali būti izoliacijos, kas buvo prieš II Pasaulinį karą, nes pasaulis nori, kad Amerika vadovautų laisvės kovose.

„Jūs, kurie išvartė iš namų...“

Prezidentas dėkojo tiem žmonėms, kurie yra daug pada- re, kad amerikiečiai suprastų komunizmą. Tie geriausiai žino, kurie buvo išvartė iš savo namų, ką praktikoje reiškia komunizmas. „Mes negalime tikėti propagandai ir paradams bei demonstracijoms, kurios yra specialiai suorganizuotos kai kuriems įvykiams. Mes žinome, kad komunistinės vyriausybės nereprezentuoja tų, kuriuos jie valdo: jei būtų taip, jie nedraustų žmonėms kalbėti, keliauti, išvykti ar turėti laisvus rinkimus“.

Kas yra komunistas ir antikomunistas

Prez. Reaganas čia pasakė ir viena juokingesnį išsireiškimą, kuris yra tam tikra pogrindžio forma Sovietų Sąjungoje. Vienas klausia, kas yra komunistas? Kitas atsako: žmogus, kuris skaitė Markso ir Lenino raštus. Ir vėl klausimas kas yra antikomunistas? At- sakymas: tas, kuris supranta

Markso ir Lenino raštus. Pre- zidentas priminė, kad jis bū- damas Berlyne, prašė Gorba- čiovo panaikinti tą gėdos sieną, atidaryti Brandenburgo vartus ir parodyti, kad glasnost yra daugiau negu tik žodžiai.

Tegu paleidžia politinius kalinis

„Tegu atveria vartus nuo Pabaltijo valstybių iki Bulga- rijos ir nuo Vietnamo iki Etopi- jos. Jei Sovietai nori naujų ryšių su Vakarais, tegu prade- da pirmiau su savo kaimynais. Tegu būna pasakyta, kad taip vadinamoji „Brežnevo doktri- na“ daugiau nebegalioja. Tegu sovietai paleidžia visus politinius kalinis! Mes galime turėti taikų pasaulį, mes galime mažiau išleisti ginklams. Mes galime bendradarbiauti, bet laisvės ir žmogaus teisių pagerinimas yra esminė dalis Vakarų ir Rytų santykiuose“.

Ar dides pavergtųjų sąrašas

Jis priminė, kad Afganistane ir Angoloje yra pastatyti komunistiniai režimai, todėl neišveda sovietai savo kariuo- menės. Centrinėje Amerikoje sovietai tiek metų laikotarpyje 1 bil. dol. vertės ginklų privežė į Nikaragvą, pasakė Reaganas. „Nikaragva pradėjo subversijos agresinius veiksmus prieš savo kaimynus. Amerika pradeda atsibusti, pradeda matyti, kad komunistai grobia jų kaimyną. Leiskite man pasakyti, kad mes nestovėsime ir tik žiūrėsime į savo kaimynus Centrinėje Ame- rikoje, kad jie būtų įrašyti į pavergtų tautų sąrašą“.

„Ar jūs padėsite skelbti tiesą apie komunizmą“

Reaganas pažadėjo daugiau informuoti amerikiečius, kaip ir čia pas ukrainiečius, kad būtų galima padėti tiems, kurie kovo- ja už laisvą Nikaragvą, bet ne tiems, kurie tęsia komunistinę diktatūrą. „Mūsų saugumas ir žmonių laisvė yra neatskiriami tikslai Centro Amerikoje. Ši gresmė yra taip arti mūsų, kad jos daugiau nebegalima igno- ruoti, kaip kad yra vedama kongresinė politika tame

Arabų vadai Saudi Arabijos pusėje

Kairas. – Praėjusį pirma- dienį daugiau kaip 150.000 iraniečių kartu su kitais 2 mili- jonais musulmonų buvo susi- rinkę Mekoje, Saudi Arabijoje. Riaušių nebeįvyko, kurios buvo aršios praėjusį penktadienį, tačiau policija buvo pasiruošusi visiems netikėtumams.

Daugelis arabų kraštų įvykusių riaušių metu palaikė Saudi Arabiją. Arabų vadai atmetė Irano reikalavimą pa- šalinti Saudi karališkąją šeimą iš tos garbingos pozicijos Meko- je, kurią jie turi iš senovės. Įvykiai labai pagilino skir- tumus tarp pačių arabų: šiių ir sunni, kurie sudaro dvi didžiau- sias musulmonų grupes.

Už viską kalta Amerika

Tie, kurie labiausiai užstojo Saudi Arabiją, buvo sunni musulmonai, kurie eina su Iraku šiame kare. O penkta- dienio riaušėse daugiausiai nukentėjo šiių Irano musul- monai. Riaušės išvirsto į de- monstracijas prieš amerikiečius ir ayatola Khomeini apkaltino Ameriką, kuri esanti kalta už žuvusius iraniečius. „Mes lai- kome Ameriką atsakinga už

Pavergtų tautų proklamacija

Washingtonas. – Baltųjų rūmų spaudos sekretorius pa- vergtųjų savaitės paskelbimo proga prisiuntė Amerikos prezi- dento proklamaciją, kuri buvo nuo liepos 19 iki 25. Joje pažymi, jog daugeliui sovietų imperijos valdomų kraštų ta laisvė, kuria mes naudojames, yra paneigta. Tos laisvės kova prasidėjo prieš 70 metų Ukrai- noje. Paskutiniu metu ta laisvė paneigta Čekoslovakijoje, Rytų Vokietijoje, Vengrijoje, Lenkijo- je, Kazakstane, Latvijoje, Mol- davijoje. Jos siekia dabar ir Krymo totoriai. Kitoje pasaulio dalyje laisvės kovotojai Afga- nistane, Angoloje, Cambodijoje ir Nikaragvoje kovoja su tiron- nija. Prezidentas reikalavo, kad sovietai paleistų Gunars Astra, Lev Lukyanenko, Mart Niklus ir Viktorą Petkų. Amerika rei- kalauja, kad kiekvienas kraš- tas, pasirašęs Helsinkio Akta, jo laikytųsi ir gerbtų savo parašą.

regione, aiškino prezidentas. Ir kuo daugiau žmonių sužino, kas vyksta Nikaragvoje, tuo labiau jie remia Nikaragvos laisvės kovas. Thomas Jeffersonas pasakė, kad jei žmonės žinotų visus faktus, tai žmonės nedarytų klaidų. „Aš noriu jus paprašyti vieno dalyko, vyrai ir moterys, kurie suprantate komunizmo pavojų mūsų kraštui ir visam pasauliui. Ar aš galiu pasitikėti jumis, kad jūs padėsite man skelbti tiesą apie komunizmą ir mobilizuoti Amerikos publika?“ Gausūs plojimai palydėjo šiuos preziden- to žodžius. „Ačiū! Tai man laim- inga diena!“ – šypsojosi prezi- dentas.

Baigdamas šią saavo kalbą, prezidentas dar pasakė, jog Amerika eina geru keliu, ne- žiūrint esamų skirtumų, nes demokratija nėra silpnėms. Kokias problemas mes turime, kokie yra skirtumai, tai yra maži dalykai prieš tuos, ką mes turime prieš akis. „Laisvė dabar yra pavojuje“.

visus nusikaltimus“, pranešė vyriausybė per Teherano radiją. Po to tuoj pakilo alyvos ir aukso kainos, o Amerikos biržoje kainos nukrito.

Washingtono Reagano admi- nistracija kaltino Iraną už riaušes ir už specialiai įtempimą padėties Persų įlankoje pradedant laivų manevrus.

Egiptas už Saudi Arabiją

Egipto prez. Hosni Mubarak telefonavo karaliui Fahd ir pasiūlė sukviesti islamo viršūnių konferenciją ir savo pareiškime apkaltino Iraną. O ayatola Khomeini pavadin- o Ameriką kriminaliste. Iranas išpėjo, kad per tris dienas laivai neplauktų Persų įlankoje, nes Iranas praves savo manevrus, kurie pavadinti „Martyrdom“. Manevruose bus pademonstruota, kad Iranas yra pasiruošęs puliti Amerikos laivus ir iraniečiai nebijos ir nusizudyti šioje karo zonoje už islamo revoliuciją.

Nežiūrint to išpėjimo, Kuwaito tanklaivis, lydymas Amerikos karo laivų, praplaukė per įlanką, veždamas natūralias dujas.

Saudi Arabija gavo prane- šimus iš Egipto, Jordano Maro- co, Yemeno, Sudano, Bahrain, Kuwait ir dar kelių kitų kraš- tų, kurie pasisakė esą su Saudi Arabija.

Žiaurioji Petkaus sukaktis

Bona. – Liepos 13 buvo Viktoro Petkaus nuteisimo de- vintiosios metinės. Nepaisyda- mas tarptautinės viešosios opi- nijos protestų ir prašymų, sovie- tinis teismas 1978 m. liepos 13 d. paskelbė ištarme, pagal kurią žymusis žmogaus teisių gynėjas, lietuviškosios Helsin- kio grupės narys Viktoras Pet- kus buvo nuteistas trejems metams kalėjimo, septyneriems metams griežto režimo lagerio ir penkeriems metams tremties. Mūsų žiniomis šiuo metu Viktoras Petkus yra kalinamas Kučino 36-jame lageryje. Rugpjūčio mėnesį jis turėtų būti iš lagerio perkeltas į tremtį. Nesuskaitomi Viktoro Petkaus bi- čiučiai Lietuvoje ir visame pa- saulyje šiandien meldžiasi ir deda visas pastangas, kad šis taurus lietuvis greitai galėtų laisvas sugrįžti į savo tėvynę Lietuvą.

Prieš keletą mėnesių rusų emigrantų laikraštyje „Forum“ Federacijoje Vokietijoje apie Viktorą Petkų plačiai rašė bu- vęs lietuviškosios Helsinkio grupės narys Eitanas Finkels- teinas, šiuo metu gyvenantis Izraelyje. Savo straipsnyje au- torius tvirtina, kad jeigu šiandien Sovietų Sąjungoje yra laisvėji- mo ženklai, tai didėle dalimi yra šio tauraus lietuviuo nuopelnas.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 5 d.: Marija „Snieginė“. Siktas II. Min- daugas, Nona, Rimtas, Vilija. Rugpjūčio 6 d.: Kristaus atsi- naujinimas, Daiva, Alaušas, Skaistis, Jaugėdas, Agapitas.

ORAS

Saulė teka 5:47, leidžiasi 8:05. Temperatūra dieną 81 l., naktį 61 l.

SKAUTYBĖS Kelias

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŪ RAMOVĖ
Redaguoja v.s. Irena Regiene, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

ANTRA STOVYKLA BE KUN. S. KULBIO

„Romuvos“ XXV-ton sukak-
tuvinen stovyklon rugpjūčio
1-15 dienomis susirinkęs
Kanosos skautiškas jaunimas
džiaugsmingai švęs šios savo
pamegtos stovyklavietės 25-tąjį
gimtadienį. Skambės dainos,
jaunatviškas juokas, vyks
gražus skautiškas darbas. Susi-
kaupimu maldose, o taip pat
oficialiose iškilmėse bus pris-
siminti gyvi ir mirusieji sto-
vyklavietės steigėjai, talkinin-
kai ir rėmėjai, o taip pat nenu-
ilstantieji skautų ir skaučių
vadovai, vės. Tarp per anksti
Namo išėjusių bus prisimintas
labai pasigandamas ilgametis
Kanosos lietuvių skautų
dvasios vadovas ir visų stovyklų
dalyvis kun. Stasys Kulbis, S.J.
Pagerbdami jo atminimą, šioje
„Skautybės Kelio“ laidoje pris-
imenam kun. St. Kulbį šiuo
kun. Jono Kubiliaus, S.J., para-
šytu nekrologu.

norečiau spėti, kad Stasys
Kulbis iš Molėtų paveldėjo
linksma aukštaičių būdą, gerą
balsą, staigų temperamentą,
atvirą garsų juoką ir didelį
sugebėjimą užmegzti greitai
ryšius su nepažįstamais. Jo
atvykimas į Kanadą, kaip tik
tuo laiku, buvo lyg Dievo
apvaizdos pramatytas. 1946-
47 m. Kanada pradėjo plačiai
atidaryti duris imigracijai.
Jauni lietuviai ir lietuvaitės iš
Vokietijos DP stovyklų plaukė
šimtais į Kanadą, ieškodami
darbų ir pastovaus apsi-
gyvenimo. Kanada šią naują
jauną jėgą naudojo savo
ekonominiam gyvenimui, mažai
atsižvelgdama į imigrantų
kvalifikacijas ar
pagėdavimus. Jaunus vyrus
siuntė atlikti darbo prievolės
kasyklas ir miškų kirtimo
darbus, o mergaites naudojo
namų ruošos darbams ir fabri-
kuose. Tur būt daug nesuklysi-
me tvirtindami, kad tuo metu

Daile ir Gilija Aukštikalnytės laukia atvykstančių į Atlanto rajono skautų, skaučių ir akademikų stovyklą.

suteikė visus įgaliojimus ir
rekomendacijas prie Kanados
vyskupų. Nenorime kartoti tų
visų dokumentų ir įgaliojimų.
Jie visi buvo išversti į lietuvių
kalbą ir paskelbti „Darbi-
ninke“ 1963 m. rugsejo laido-
je. Kiek svarbūs ir brangūs
buvo Tėv. Stasio Kulbio apsi-
lankymai lietuviams, tuomet
išblaškytiems Kanados
miškuose ir kasyklose, dar ir
šiandien daugelis prisimena ir
kalba. Kai laike šv. Mišių
Kanosos amžini miškai išgirs-
davo šitų jaunų lietuvių galin-
gus balsus „Pulkim ant kelių“
ar „Marija, Marija“ giesmėse,
ne vien lietuviai medkirčiai
sukludavo ant žemės, bet ir
visi kiti. O pabaigoje Mišių
Lietuvos Himnas ištraukdavo
ne vienam asara, primin-
damas pavergtą tėvynę ir
buvusius laisvės laikus.

AKADEMIKŲ DĖMESIUI

A. R. „Šventaragio“ stovyklos
ribose vyks ir Atlanto rajono
Akademinių skautų sąjūdžio
stovykla „Mindaugas“. Pro-
grama pilna ir įdomi, stovyklos
tema — „Mindaugas ir Lietuvos
Krikščionybė“. Laukiami visi
ASS priklausančieji, o taip pat
skautai ir skautės studentai.
Akademikų stovykla rugpjūčio
15-23 dienomis vyks Resolute
Scout Reservation, Bolton, MA.
Apie savo dalyvavimą kuo
greičiausiai praneškite fil.
Algiui Glodui, tel. 617-829-5010.

SUVAŽIAVIMAI

Spalio 10-12 d. — Vyr.
skaučių, gintarių, sk. vyčių ir
jūrų budžių suvažiavimas Beaumont
stovyklavietėje (netoli
Clevelando).

Spalio 10-12 d. — Tuntininkų
suvažiavimas Beaumont stovy-
klavietėje.

1985 m. vasaros stovykloje
prie lauzo susedė svajonė apie
1988 m. įvyksiančią VII-tąją
Tautinę stovyklą, kurioje ir
Tėvas Kulbis viltingai planavo
dalyvauti. Nei mes, nei jis tada
nenujautėm, kad 1985-tųjų
stovykla jam šioje žemėje pas-
kutinė, kad kita kartą susitik-
sime nebe VII-toje Tautinėje,
bet kada nors Amžinojoje stovyk-
loje. Išsėkis ramybėje, mūsų pris-
imenamas. Prie Amžinojo
laužo budėdamas išgirs mūsų
giesmes ir dainas.

„Lietuvių lankymas ir dvasi-
nis, religinis bei tautinis
patarnavimas buvo viena Tėv.
St. Kulbio misija Kanadoje.
Jis turėjo ir kitą, jam labai
prie širdies brangią misiją —
tai Kanados lietuvių skautai ir
skautės. 1949 m. kun. dr. Vaiš-
nora, tuomet pasaulio lietuvių
skautų ir skaučių vyriausias
dvasios vadovas, savo raštu iš
Romos paskiria Tėv. St. Kulbį
visos Kanados skautų ir skau-
čių dvasios vadu. Iki pasku-
tiniųjų laikų kiekvieną mėną
Tėv. St. Kulbis dalyvavo
Kanosos skautų ir skaučių
vasaros stovyklose. Jis buvo
v. skautininkas ir apdovanot-
as aukščiausiais skautų ordi-
nais.

„Nuo 1953 m. jis buvo paskir-
tas Montrealo Arkvyskupis-
jos Aušros Vartų Parapijos
vikaru, bet jis pats savo apa-
štalavimo širdimi laikė visos
Kanosos lietuvių. Jis pats
sakydavo, kad jo parapija yra
visa Kanada nuo Halifaxo iki
Vancouverio. Kai lietuviai,
atlikę darbo prievolę miš-
kuose ir kasyklose, išsiskirs-
tė po įvairias kolonijas, Tėv.
Kulbis visuomet jiems liko jų
draugų ir pažįstamų, ir kvie-
timų. Todėl jo kelionės nie-
kuomet nesibaigė. Net prieš
pat paskutinį susirgimą jis
planavo keliones į Lietuvą,
Lenkiją, Europą. Greičiausia
nepraunatė, kad jo paskutinė
kelionė bus amžinybėn“.

SESĖMS SKAUTININKĖMS

Skautininkų, skautininkų
Sąskrydyje buvo diskutuotas
Seserijos archyvinės medžia-
gos rinkimas vietovėse. Skati-
nu pavienes skautininkes ir
skautininkų oficialius viene-
tis vietovėse šį reikalą rimtai
išdiskutuoti ir paskirti asme-
nis archyvinę medžiagą rinkti
ir kataloguoti. Mielos
Skautininkės, laikas yra
dabar, todėl prašau neatidėlio-
ti, negaišti. Linkiu visoms
sekmės! Kai šią medžiagą
surinksite ir surašysite, duosi-
me tolimesnę eigą kaip ir kur
siųsti.

Kreipiuosi į visas skautinin-
kes, bent 20 metų dirbusias
LSS Skaučių Seserijoje, pra-
dama parašyti savo skautiš-
kos veiklos prisiminimus, ar
autobiografiją. Apie Seserijos
veiklą Lietuvoje, Vokietijoje ar
čia — laisvame pasaulyje.
Visos, turinčios prisiminimus
apie mūsų Vyriausias Skau-
tininkes, pradėdant nuo v.s. S.
Ciurlionienės iki šiandien,
prašau paruošti ir man
prisiųsti su nuotraukomis,
laiškais ir kita turima medžia-
ga. Labai prašau neatidėlioti,
sėskite šiandien ir rašykite, o
mes visos būsime Jums labai
dėkingos už Jūsų paslaugą!

Medžiagą prašau siųsti v.s.
fil. Lilei Milukienei, Skautinin-
kių sk. vedėjai, 111 Grohman
Lane, Plainview, N.Y. 11803
USA.

SKAUTŲ VYČIŲ IR VYR. SKAUČIŲ SUVAŽIAVIMAS

Svarbus skautų vyčių ir vyr.
skaučių suvažiavimas įvyks
spalio 10-12 dienomis Beaum-
ont stovyklavietėje, esančioje
netoli Clevelando. Tuo pat laiku
ten vyks ir tuntininkų, ių su-
važiavimas. Bus svarstoma vyr.
skaučių ir skaučių vyčių veikla
bei ateities planai, ateinančių
mėnų Tautinė stovykla, jos pro-
grama ir kiti svarbūs pašne-
kesiai bei draugiškas pabendra-
vimas. Visi skautai vyčiai ir
vyr. skautės yra kviečiami (ir
raginami) dalyvauti ir padėti
planuoti bei apspręsti savo toli-
mesnę veiklą.

MISKO ŽENKLO VADOVŲ KURSAI

Rugpjūčio 15-22 dienomis ne-
toli Hartfordo amerikiečių veda-
muose tarptautiniuose Gilwel-
lio-Miško Ženklo vadovų kur-
suose dalyvaus dvi mišrios
lietuvių šilkytės. Kursų va-
dovybėje lietuviams atstovaus
v.s. Juozas Raškys, v.s. Laima
Kiliulienė ir v.s. Stefa Ged-
gaudienė šiemet ten baigė
vadovų-instruktorių kursus.

Gilwelio skautų vadovų instruktorių kursų baigė ir rugsejo 15-22 d. netoli Hartfordo vyksiančiuose Miško Ženklo kursuose vadovauti pasižėdė lietuvių skautininkai. Iš k. Stefa Gedgaudienė. Gilwelio kursų direktorius David Hawkins, Laima Kiliulienė ir Juozas Raškys.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the
Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec.
26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd
Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.
Subscription Rates: \$60.00. Foreign countries \$60.00.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas
nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytėjo adreso, gavus iš
jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$60.00	\$35.00
Kanadoje (U.S.A.) dol.	\$60.00	\$35.00
Užsienyje	\$60.00	\$35.00
Savaitinis (Sešt. pried.) ..	\$35.00	\$20.00

• Administracija dirba kasdien
nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais
nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo
8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo
nuožūra. Nesunaudotų straipsni-
nių nesaugo. Juos grąžina tik iš
anksto susitarus. Redakcija už
skelbimų turinį neatsako. Skelbi-
mų kainos pristunčiamas gavus
prašymą.

Dr. Romualdas Povilaitis
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Augiui nuimami oisė)
Priklauso Holy Cross ir Christ Ilijonėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr. ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
2655 W. 69 St.
Tel. 776-9691
pirm. 12-2 v. p.p.; treč. 12-2 v. p.p.
penkt. 1-3 v. p.p.
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus.

Tel. RE-Hance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvio gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12:30 val. popiet ir 4-6 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
PROSTHODONTICS — karūnelės,
tilteliai, plokštelės ir bendroji praktika.
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

DR. JAMES V. HUDSON
DR. LORETA V. STONCIUS
DANTŲ GYDYTOJAI
2750 W. 71st St.
434-0201
Valandos pagal susitarimą
Pensininkams nuolaida

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Ofs. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namu 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
„Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Sešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vižinas, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

A. a. kun. Stasys Kulbis

„Tėv. Stanislovas Kulbis,
gimęs 1910 m. sausio 1 d. Mo-
letuose, Utenos apskr., Lietu-
voje, mirė po sunkios ligos
Royal Victoria ligoninėje
Montrealyje, 1986 m. vasario
10 d. ir buvo iškilmingai išly-
dėtas iš Aušros Vartų bažny-
čios laidojimui į Chicagą.
Dalyvavo gausi parapiečių
minia, abu Toronto lietuvių
parapijų klebonai — Sima-
navičius ir Staškevičius, Jezu-
itų provincijolas kun. A. Sau-
laitis, Montrealio lietuvių
klebonai ir kunigai.

„Velionio motina Teresė
(Razgūnaitė) ir tėvas Justinas
savo kukliu krikščionišku
gyvenimu, Dievo ir artimo
meile paskatino jauną Stasį
pašvesti savo gyvenimą Dievo
 tarnybai. Jis pasirinko Jezu-
itų ordiną. Baigęs 1930 m. Mo-
letuose mokyklą, Stasys įstojo
pas Tėvus Jezuitus ir pradėjo
Pagryžuvyje, Lietuvoje,
noviciatą. 1933 m. jis buvo
išsiųstas į Vokietiją, Poulach
kolėgiją, prie Muencheno filo-
sofijos studijoms, o 1939 m. jis
išvyko į Lyono universitetą
Prancūzijoje pradėti teolo-
gijos studijas. 1942 m. gegu-
žės mėn. 13 d. Lyono kardi-
nolas Gerlier jam suteikė
kunigystės šventinimus. Baigęs
visas studijas ir negalėdamas
dėl karo sugrįžti į tėvynę, kun.
Stanislovas Kulbis pradėjo
trečiuosius jėzuitų subrendimo
metus La Barde en Dordogne,
Prancūzijoje. 1944 m. jis atvyko
į Paryžių, bandydamas gauti
vizą persikėlimui ir apsigy-
venimui Kanadoje. 1946 m. jis
atvyksta į Kanadą ir apsigy-
vena pas Jezuitus rue de
Rachelle, Montrealyje.

„Gal būtų per didelis
apibendrinimas, bet vistiek

Kanosos imigracijos įstai-
goms nebuvo pirmuoju rūpi-
čiu patarnauti imigrantams
dvasiniai ir moraliniai. Jos ir
nebuvo tam pasirušiosios.
Svarbiausia buvo surasti imi-
grantams darbus ir išskirstyti
juos po visą Kanadą 4000
mylių ruože. Tėv. Stanislovas
Kulbis ir pasisiūle atlikti
dvasinį ir moralinį imigran-
tams patarnavimą. 1946 m.
Kanadoje tebuvo tik viena
lietuviška parapija Montrea-
lyje ir vienas kunigas, kalban-
tis lietuviškai — kleb. Jonas
Bobinas.

„Tėv. St. Kulbis, pasirūpinęs
civilinės ir dvasinės vyriausios
sąsąsijų leidimus ir įgaliojimus,
tuojau leidosi lankyti lietu-
vius miškuose ir kasyklose.
Tuomet 1000 lietuvių jau dir-
bo įvairiose kasyklose ir apie
900 kirtė miškus. Pirmoje savo
kelionėje jis aplankė Vald'Or,
Timmins, Long Lake, Noran-
da, Winnipeg, Kenora,
Ralphon, Pine Portage,
Vancouver, Edmonton, Calga-
ry, Cross West Pass vietoves;
iš viso 748 lietuvius, dažniau-
siais būriais po 20-30 žmonių.
Jam reikėjo keliauti trau-
kiniais, autobusais, rogėmis ir
pašliužomis, ir gyventi bara-
kuose. Jo lankymai lietu-
viams tuo metu buvo labai
brangūs ir reikalingi. Žmonės
galejo sutvarkyti savo dvasi-
nius reikalus: atlikti savo reli-
gines pareigas, pakrikštyti
vaikus, sutvarkyti vedybas.
Tokiais kelionės jis atlikdavo
net kelis kartus per metus.
Tėvas Kulbis buvo lietuvių
vyskupų skirtas Kanadoje
įgaliotiniu rūpintis visais
lietuvių dvasiniais reikalais.
Šv. Tėvo įgaliotiniai Ottawoje
— Antaniutti, Panico, Sebas-
tiano Bagio yra taip pat jam

NIKARAGUOJE IR FILIPINUOSE

Po perversmų, revoliucijų mums darosi ypatingai įdomūs du kraštai: Nikaragua ir Filipinai. Harvardo teisių mokyklos žurnalas „Human Rights Internet Reporter“ savo naujausiame numeryje duoda dviejų Maryland universiteto profesorų suglausta studija tuo klausimu. Rašo vyriausybės ir politikos profesorius Richard Claude, „Human Rights Quarterly“ žurnalo steigėjas bei redaktorius. Antras autorius Richard Ferrin to paties fakulteto tyrimų asistentas.

Jie skelbia, kad 1987 sausio 9 d. buvo priimta nauja Nikaragaus konstitucija, o vasario 4 d. nauja Filipinų konstitucija. Abidvi konstitucijos buvo priimtos jų seimu, kur dalyvavo įvairios grupės ir partijos. Abidvi įteisina revoliucinius režimus ir, derindamos savo nuostatus prie dabar modernių reikalavimų, pabrėžia civilines laisves ir socialinį teisingumą. Nikaragaus konstitucija yra maskuota. Stengiasi ją padaryti mažiau panašią į konstitucijas kitų komunistinių kraštų. Į jos sudarymą buvo stengtasi daugiau ar mažiau įtraukti septynias partijas, kurios yra to krašto parlamente. Jos projektas buvo diskutuotas 72 sesijose, o taip pat kitose to krašto vietose. Šiokią tokią opoziciją galinčios rodyti grupės net rengėsi projektą boikotuoti, ypač dėl įžangos, bet pagaliau buvo rastas kompromisas ir konstitucijos įžangoje pagerbti tokie revoliuciniai herojai, kaip Augusto C. Sandino, bet suminėti ir tie, kurie „vedami tikėjimo į Dievą yra pasišventę kovai už prispaustųjų išlaisvinimą“.

Nikaragaus konstitucija turi 202 paragrafus, gausiai tautinių brožu ir antikolonializmo. Vengiamas išryškinti ryšys su marksizmu, netgi įtraukiami dėsniai, kad valstybė garantuoja politinio pluralizmo buvimą, mišraus pobūdžio ekonominę tvarką, nebusi nė kokių susirišimo su užsieniu. Netgi skelbiama, kad „valstybė garantuoja naują visuomenės tvarką, kuri atmeta bet kokį išnaudojimą, gerbia politinę ir socialinę lygybę ir užtikrina žmogaus laisvių gerbimą“. Žmogaus laisvių užtikrinimui skiriama net 68 paragrafai, suminint ir religijos laisvę, nedarymą savavališkų kratų, kalbos ir rašto laisvę. Balsavimo teisė įvedama nuo 16 m. amžiaus, skelbiama peticijų, susirinkimų politinės veiklos laisvė. Daug panašumo yra ir Sovietų konstitucijoje, kuri buvo sukurta propagandai, o tikrovėje valstybinis gyvenimas buvo vedamas policinės kontrolės keliu.

Nikaragaus konstitucijoje nieko nekalbama apie vadinamus sandinistų gynybos komitetus, kurie yra dabartinio režimo akys ir ausys kiekviename kaime, kiekvienoje apylinkėje. Propagandiniai tikslais yra įrašytas aprūpinimas butais, sveikatos globa ir pagalba ligoje. Užtikrinamos šeimos teisės, devyni paragrafai skiriami darbininkijos reikalams – atlyginimo lygybė, dalyvavimas įmonės vėdime. Skelbiama švietimo laisvė, mokytojų aprūpinimas, įvedama net ir „nepriklausoma aukščiausia rinkimų taryba“, užtikrinanti politinių partijų dalyvavimą rinkimuose. Viskas visai taip, kaip rašant konstituciją daugiau propagandai, kuri skiriasi nuo tikrovės. Net ir konstitucijoje prezidentui duodama teisė suspenduoti kai kuriuos nuosta-

tus, kai krašte yra karo stovis. Ir iš tikrųjų prezidentas Daniel Ortega suspendavo 13 konstitucijos paragrafų, garantuojančių politines teises. Vyriausybė teisinasi, kad tai daroma, kol vyksta karas su sukileliais, tačiau gyvenimo praktika yra parodžiusi, kad komunistiniai kraštai labai nutolsta nuo savo konstitucinių laisvių, sukurdami politinio teroro valstybes.

Prez. Reagano vyriausybė iškėlė daug tamsių Nikaragaus konstitucijos pusių, kas išryškėjo iš sukilelių, tačiau prezidentas Shultz kalbos JAV teisininkų sąjungoje vasario 12 d. „Liberatiu Bulletin“ Nr. 2 liepos 20 d. paskelbė, kad tas visuotinis gydymas Nikaraguoje labai nepatinkamas, kai gydytojų pareigas eiti pavesta medicinos studentams. Darbininkija gauna vergišką atlyginimą. Kainos keliamos. Sandinistai į kariuomenę mobilizuoja net 14 metų „kovotojus“.

Jei Nikaragaus naujoje konstitucijoje yra gausu propagandinės medžiagos, tai Filipinų demokratinė vyriausybė parūpinta nauja konstitucija yra tikrovė pagrindinis įstatymas. Šią konstituciją 78% dauguma 1987 m. vasario 2 d. patvirtino gyventojų plebiscitas. Prezidentės Corazon Aquino vyriausybė, kaip pati prezidentė susitikusi su Australijos delegacija pareiškė, nori žmones peraukleti demokratinėje dvasioje, ištrinti Marcos diktatūrinį raudą. Net ir naujoje konstitucijoje įrašyta, kad visos Filipinų mokyklos turi į savo mokslo programą įtraukti ir naujųjų konstitucijos dėsnių studijavimą. Taipgi ir žmogaus teisių studijos įvedamos visose mokyklose, net ir karo bei policijos mokyklose, o specialiaje memorandume pažymima, kad net ir kariškių tarnybos tęstinumas pareis nuo jų sekmingų žmogaus teisių studijų.

Konstitucija griežtai pasisako prieš diktatūriškus veiksmus, savavališkus areštus be teismo sprendimo ar be įstatymais numatytų atvejų. Konstitucija uždraudžia vartoti kankinimus, prievartos veiksmus, priverstinus žmonių perkeldinėjimus, fizinės ir psichologinės prievartos vartojimą. Kankinimų aukos turi teisę į kompensaciją, o žmogaus teisių laužytojams numatomos bausmės. Panaikinama mirties bausmė, nebent kas būtų padaręs ypatingai didelius nusikaltimus.

Dalis konstitucijos skirta socialiniam teisingumui. Numatyta žemės reforma, nauja darbu aprūpinimo politika, būtų ir švietimo parūpinimas neturtingiesiems, moterų, vaikų, invalidų globa.

Numatyta ne tik spaudos, susirinkimų, kalbos laisvė, bet ir teisė priesti prie valstybinių aktų, liečiančių visuomenės gyvenimą, sekti valdžios darbais. Filipinų konstitucija įsteigia nuolatinę komisiją spręsti nusiskundimus dėl žmogaus teisių laužymo. Jai duodama teisė lankytis kalėjimuose ir stebėti, ar ten nevyksta žmogaus teisių laužymai. Komisijai duodama teisė sekti, ar Filipinų vyriausybė laikosi tarptautinių sutarčių žmogaus teisių reikalui.

Tarptautinė žmogaus teisių lyga atkreipia dėmesį, kad sandinistai suvaržė spaudą, laikydami nežmoniškos sąlygose areštuotus, laužo savo konstitucijos nuostatus. Dar ne viskas tobula ir Filipinuose. Juoz. Pr.

Kun. Vytas Memenas, St. Patricko klebonas Joliete, Ill., savo kunigystės 30 metų sukaktyje turėjo audienciją pas Sv. Tėvą Joną Paulių II Romoje. Kun. V. Memenas buvo išventintas Romoje, kur baigė ir teologijos mokslus.

PELENAI PILIETYBĖS NETURI

Karl Linno vyriausia dukte Anu ir jo JAV-ėse buvęs gynėjas adv. Ramsey Clark išvyko į Sovietų Sąjungą birželio mėnesio gale aplankyti Karl Linną, padėti jam ten gintis ir perduoti jam linkėjimus iš šeimos ir draugų. Jie sugrįžo į Ameriką liepos 4 dieną su jo pelenais.

Karl Linnas mirė sugriuvusioj, apleistoj sovietų kalėjimų ligoninėje Leningrade liepos 2 d. po dviejų operacijų. Po K. Linno deportacijos į Sovietų Sąjungą balandžio mėnesį buvo laikomas Tallino kalėjime. Ameriką jis apleidė tik su ulceriu, dėl kurio jis ėmė „Tagamet“ vaistus. Ar JAV-ių pareigūnai perdavė šias žinias apie jo sveikatos stovį sovietams, yra neaišku. Dukte yra paprašiusi pilno raporto iš New Yorko kalėjimo, kur jis buvo laikomas, ir taip pat iš sovietų, kurie tam reikalui yra sudarę specialią komisiją.

Birželio 24 dieną sovietų ambasada Washingtono pranešė R. Clark, buvusiam JAV-ių generaliniam prokurorui, kad K. Linnas yra susirgęs ir kad vizos, kurių jis ir Linno dukte Anu buvo paprašę tuoj po Linno deportacijos, bus jiems išduodamos. Jie išskrido iš New Yorko Kennedy aerodromu birželio 27. Spaudos konferencijoje, kurią buvo suruošę Americans for Due Process, Anu buvo užklausta, ar neturi kokio nors vieno ypatingo noro išvyks-

RASA RAZGAITIENĖ

tant aplankyti tėvą. Ji atsakė: „Taip. Norėčiau tėvą parsivežti namo kartu su savim per magiką, kad ir jis galėtų švesti liepos 4-tąją čia su manim“. Išvykstantieji tikrai nežinojo rimto K. Linno sveikatos stovio. Jie atsirado Leningrade birželio 28 d. K. Linnas buvo sovietų ten pervežtas iš Tallino, nes Tallinas neturėjo kalėjimo ligoninės. Jis buvo operuotas pirmą kartą birželio 24 d., antrą kartą birželio 29 d. Anu ir R. Clark pagaliau buvo leisti ji pamatyti liepos 1 d. Jiem buvo duota dvi-treš minutės, bet jie išbuvo dešimt minučių. Kambaryje buvo įsigrūdę dar keturi daktarai, du ligoninės tarnautojai ir du sovietų agentai. Anot dukters, „jie visi apspito lovą, lyg nenorėdami praleisti nė žodžio mūsų pasikalbėjimo“. Jai taip pat nebuvo leista įteikti tėvui tris setus apatinių rūbų ir kojinių, sportinį švarką ir kelnes (warm-up suit) ir porą pakiukų jo mėgiamo tabako pykpei. Jai nebuvo leista parodyti jam šeimos nuotraukas, kurias ji buvo atsivežusi su savim. Tačiau sovietai jai pasakė, kad ji gali jam įteikti du laiškus. „Kokius laiškus?“ paklausė ji, nes jokių nebuvo atsivežusi su savim. Pasirodo, kad pirmieji du laiški, kuriuos ji buvo savo tėvui pasiuntusi į Talliną iš Amerikos, niekuomet jam nebuvo perduoti. Neži-

noma, kas atsitiko su kitais. Šiuos pirmus du laiškus sovietai dabar padavė dukrai, kad paduotų tėvui.

Prieš įeinant į ligoninės kambarį, Anu turėjo pasikalbėti su Linno daktarais ir paklausė jų, ar tėvas žinojo savo sveikatos stovį. Jie atsakė: „Taip“. Tuomet ji paklausė, ar kas nors iš jų kalbėjo estiškai, nes jos tėvas nesuprato rusiškai. Jų atsakymas: „Ne“. „Tai kaip Jūs galėjote jam ką pasakyti?“ „Jis kalba rusiškai“, teigė jie.

Aplankymo metu dukte pasakė K. Linnui, kad „yra žmonių, kurie dirba ir dirbs ji išlaisvinti iš sovietų kalėjimo. Jis apsisverė. Jo paskutiniai žodžiai buvo: „Dabar aš žinau, kad viskas bus gerai“.

Anu ir R. Clark išprašyti iš kambario. Jie pasiprašė grįžti antram lankymui. Sovietai atsakė, kad tam reikia gauti raštišką leidimą iš Estijos Aukščiausio teismo. Jie išskrido kitą dieną į Talliną gauti leidimo. Belaukiant atsakymo iš Aukščiausio teismo, dukte įėjo į Niguliste bažnyčią, kur išgirdo Ave Maria. Ji sakė: „Aš pajutau tokį džiaugsmą ir ramybę, nes žinojau, kad tai buvo tėvo mėgiamiausia giesmė“. Grįžus iš bažnyčios, dukte sužinojo, kad tėvas jau mirė.

Grįžus į New Yorką, antroji Americans for Due Process suruoštoji spaudos konferencijoje dukte pasakė reporteriam, kad tėvas buvo labai sumenkęs ir

numetęs daug svorio. Jis buvęs labai silpnas. Vėliau, ji kalbėjo taip: „Aš asmeniškai jaučiu kad tie daktarai darė, ką galėjo gelbėti mano tėvo gyvybę, naudodamiesi tokiomis priemonėmis ir tokiomis instrumentais, kurie buvo jiems prieinami toje sugriuvusioje, senoje vadinamoj ligoninėje. Kas jam buvo padaryta prieš pargabenimą į Leningradą, aš nežinau ir tikriausiai net nenoriu žinoti“.

Talline būnant, Clark ir dukte susitiko su Linno sovietiniu gynėju Kaljo Kagi ir prokuroru Kimmel. Abu patvirtino tai, kad Linnas atsisakė su savo tarptautiniais kooperuoti. Jis atsisakė net pasakyti, kiek jis dukru turi.

Pagal šeimos pageidavimą K. Linno kūnas buvo sudegintas. Sovietų Sąjungoje dukte ir R. Clark kontaktavo valdžios atstovus, kad būtų galima išsivežti pelenus. JAV-ėse Americans for Due Process koordinatorė Rasa Razgaitienė skambino į Valstybės departamentą pagalbai. Pareigūnas konsuliariiniame skyriuje ją užtikrino: „Neturėtų būti jokių sunkumų. Matot, nors jis buvo deportuotas, jo pelenai pilietybės neturi“.

Liuteronų pamaldos už a.a. Karl Linną buvo atlaikytos

Sv. Petro aikštėje Vatikane keli Chicago lietuviai. Iš kairės: J. Masilionis, Raminta, Rūta ir Viktoras Jautokai.

LAISVĖS METAMS ARTĖJANT

1914-1918 metų akimirkos

Juozas Rudzėvičius

24

Naikinamos Sūduvos didžiosios girios vis platesniais iškirštų medžių trakais ėjo. Per dienų dienas krito ten lieknieji uosiai, nebyliai baltieji beržai, priklydamos gulė pušys, skarotos eglės. Virto žemėn ir ilgus metus su audromis, perkūnijomis grūmėsi šimtamečiai ažuolai. Anksčiau, kai jie jaudroje, pakėlė galingas šakas, sūždavo, į dangų iškilusiomis viršūnėmis sugrūdavo, nurimo pabūgusios vėtros, nutilo perkūnijos. Dabar, peralkę kaip vilkai, neramūs Sūduvos vyrai už duonos kąsnį juos plieno kirviais kirtė, guldė žemėn. Nedovanojo šiems girių dvasios, juos sužymėjo mirties pirštu. Taip ten su krūtantais miško galiūnais kartu išvirto ne vienas nelabu pirštu pažymėtas, snieguose sustingęs medžių kirtėjas. Žmonės, užmiršę senuosius padavimus, kaltino vien badmirį ir priverčiamų darbų stovyklas pavadino Bepilvės bado stovyklomis.

Ir iš mano gimtinio kaimo išvežtas mėgęs pasilinksminti buvęs ūkininkas Serapinas iš Bepilvės negrįžo. Ten neteko žmogus ne vien linksmų gyvenimo dienų. Gyvastį praradęs, toli nuo gimtosios parapijos kapų didžiųjų miškų žemėn be grabnyčių, be varpu, atsigulė amžinam poilsiui. Kiek Bepilvėje nubudėjusiu amžinai užmerkė akis, tada neskaitė niekas. Pas Aukščiausiajį išvykusius pakeitė kiti neramūs Sūduvos vyrai.

Nepatiko vokiečiams, kai darbininkai savo mirusius į susalusia žeme laidodami darbo laiką gaisro, tai kai kuriuos nuliegusius dar gyvus paleido namo.

Ir slinko šie vieskeliai, keliai, kaip skeletai judėjo link gimtųjų sodybų artėjo palengva ir Bepilvės stovyklose sudėtomis gūždomis dainomis nubudėjusiu draugu tragiška likimą priminė gviesiems.

Jaunus vyrus suraštavė, į Bepilvę vežė. Pusę svaro duonos dienai davė. Miško medžių kirsi varė.

Ten daugybė išvežtuoj iš gyvenimo išvarė. O patriotinėmis nuotaikomis karišku dainų šaukiančiu refrenu pavergtą, kankinamą tėvyne Lietuva vadino gražiausiais žodžiais.

Tu, Lietuva, tu mano, tu mano tėvyne. Lietuvelė, tu mano, šalele gimtine.

Vakarais vienkiemiu klėtyse susirinkę būreliai jaunų vyrų naująją dainą dainavo, nuostabių žodžių refrena vis kartojto, tada dvasioje sukylantis nerimas šalelę gimtinę iš vergijos vaduoti kuone balsu šaukė.

Partizaniniai išpuoliai

Bartininkų valsčiuje partizaniniai sujudimai prasidėjo apie 1917 m., kai dar čia Budavonės girioje prisilaukė iš Prūsijos stovyklų pasprukę karo belaisviai, vadinami plienčikais. Iš apylinkėje buvusių gausių nutikimų čia minimi tik keli, kurie vyko arčiau Geisteriškių km. Ir tai tik tie, kuriuos pavyko patikrinti, atpažinti faktiškais vietovės ar ten veikusių asmenų vardus. Šių įvykių aprašymui daug patikslinimų dalyvavusių asmenų vardų suteikė jau kiek vyresnio amžiaus P. Botyrius ir inž. A. Svolielis. Tik tikslesnės nutikimų kalendorinės eilės jau neprisiminė nė juodu.

Ir Geisteriškių k. keli patikimi jaunesni vyrai, sudarę partizanų grupelę, nutarė naktimis į kaimą šnipinėti atjojančius žandarus priderančiai pasitikti.

Ginkluoti šautuvais, prisidengę vieškelio medžiais, prajojančius žandarus pasveikino koku tuzinu šūvių. Išsigandę žandarai, pasibaudę žirgai, šuoliais nešdinosi iš kaimo. Tik Bajorų k. kiek apriė, aplinkiniai keleliai, laukais grįžo į Bartininkus. Ir iš ten telefonu Vilkaviškio karinės vyresnybės šaukėsi pagalbos, kad išnaikintu Budavonės miške esančius ginkluotus karo belaisvius.

Po poros, trijų dienų prie Geisteriškių k. atskubėjo vokiečių daliniai (P. Botyrius). Vieni apsupo Budavonės giria, kiti, išsidėstę vilnimis, užsidėję durtuvus, slinko giria, ieškojo nusikaltėlių rusų belaisvių. Bet nerado nė vieno. Miško sargo Zagrabcko perspėti, šie jau buvo iš miško pasitraukę. Vienas, kitas jų pamirkę gyventojų sleptuvės rado prieglaudą, daugumas jų išsislapstė abipus miško kaimų galulaukėse.

Kuri laiką žmonės lengviau pasijuto, naktimis laisviau, be didesnio pavojaus koki nusiėrta paršioka plikino, o rankinės gimos klegejo, dūdeno iki išnaktų. Vėl dažniau naktimis į kaimą atvykstančius žandarus Geisteriškių k. vaikinai palydėjo šūviais. Ir vėl vokiečių kariai krėtė giria, alkanai plienčikai velais vakarais per kaimus duonelaudami slinko, o jaunų partizanų pasitikėjimas savimi augo.

Apie tą laiką kaimyninio Keturvalakių valsė. Geisteriškių k. Jonas Stanulius ir Krunkaitis taikliais šūviais peršovė vietos žandara. Ta pačia nakti abudu atskubėjo į mūsų kaimą. Čia juodu daugiau laiko praleido šiauriniame kaimo gale, Juozo Josio ir Viktorines palivarko laukuose. Vietos žmonių maitinami, slepiami, gyveno ilgesnį laiką. Ir lėtai galvojančius Bartininkų žandarus ėmė suvokti, kad juos Geisteriškių k. vieskelyje upuldinėje ne karo belaisviai, bet vietos vyrai. Tai puolei ieškoti nusikaltėlių ir ginklų.

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

PAVERGTŲJŲ TAUTŲ SAVAITĖS MINĖJIMAS

Bostone ir jo apylinkėse gyvena daug pavergtųjų tautų atstovų, kurie bendromis jėgomis suruošia Pavergtųjų tautų savaitės minėjimą. Šiame metais minėjimas įvyko liepos 23 d. 6 val. vakaro Faneuil Hall — Quincy Market aikštėje. Bostone. Juo rūpinosi pavergtųjų tautų atstovų komitetas, į kurį įeina ir lietuviai. Minėjimo programa sudarė: JAV-ų himnas, invokacija, prezidento R. Reagan, gubernatoriaus M. Dukakis ir Bostono miesto mero R. Flynn proklamacijos, kalbos, pavergtųjų tautų sąrašo skaitymas ir meninė dalis. Kiekviena tautinė grupė minėjime dalyvavo su savo tautos vėliava ir įvairiais plakatais. Pagrindinė kalba minėjime pasakė latvis Aristids Lambergis, kuris priminė pavergtųjų tautų likimą, Helsinkio susitarimų nevykdymą. Rygoje birželio mėnesį įvykusias latvių demonstracijas ir laisvųjų pareigą kalbėti ir šaukti pavergtųjų vardus. Invokacija, JAV-ų himną ir meninę programą atliko latviai. Bostono miesto mero proklamacija perskaitė mero R. Flynn atstovas Jack Kowalski, perdavęs taip pat mero sveikinimą. Minėjimo pabaigoje kiekvienos tautinės grupės atstovas savo kalba pareiškė savo tautos laisvės sąskaitą. Lietuvių vardu tai atliko Gintaras Čepas, LB Bostono apylinkės vicepirmininkas ir ALTO Bostono skyriaus pirmininkas.

Minėjimas dalyviais buvo ne-gausus. Pagal pavergtųjų tautų atstovų skaičių — Bostone ir jo apylinkėse jis galėjo ir turėjo būti keleriopai didesnis. Viena priežasčių, nulėmusių jo dalyvių kuklų skaičių, neabejotinai buvo reikalingos reklamos stoka. Jo organizatoriai kažkodėl nepasirūpino minėjimo skelbimu nei spaudoje, nei per radiją. Tik minėjimo išvakarėse telefonais mėgėjas bent lietuviams apie jį informuoti.

Tikriausiai tik dėl to lietuvių skaičius jame buvo mažas, aiškiai per mažas. Pasigėsta jame taip pat lietuvių moterų tautinių drabužių, kurie taip gražiai atkreipia visu dėmesį į mūsų tautą. Bet, palyginus su pernykščiu minėjimu, šiame lietuvių pasirodė daug geriau. Perna net Lietuvos vėliavos minėjime nebuvo, kas labai stebino ne tik lietuviams, bet ir kitų tautų atstovams. Ateityje lietuviams reikėtų stipriau įsijungti į tokių minėjimų rengimą, iš anksto pasirūpinant lietuvių dalyvavimu jų programose atlikime ir galimai gausesniu vietos ir apylinkės lietuvių atsilankymu į jį. Tokie minėjimai yra labai reikšmingi. Jie išskleidžia pavergtųjų tautų solidarumą ir jų atstovų jėgą vietos administracijos ir visuomenės akyse.

Ivykusio minėjimo organizatoriai nebuvo numatę lenko Moroz pasireiškimo, kuris su-stabdė policijos įsikišimu. Tai sudrumstė minėjimo ritmą, bet atkreipė praieivių didesnį

dėmesį. Lenkas Moroz daugelyje demonstracijų pasireiškia triukšmingai. Jis plačiai tuo žinomas ir daugeliui pažįstamas.

Atskira tos savaitės minėjimą surengė „Laisvės Varpas“ savo liepos 26 d. laidoje, perduodamas ta tema programos vedėjo Petro Viščinio kalbą, spaudos pasisakymus ir atitinkamą muziką. Savo kalboje Petras Viščinis pabrėžė, kad Pavergtųjų tautų savaitės įvedimu 1959 m. buvo įskelta nauja komunizmo pavergtoms tautoms išsilaisvinimo mintis, bet dėtos į ją viltys pilnai nepasitvirtino. Šio krašto kongreso, prezidento ir visuomenės užsangažavimas, sujungtas su pavergtųjų tautų atstovų dinamika veikla, kelė naujas galimybes, kurios bent ligi šiol dar ne-realizuotos. Kad Pavergtųjų tautų savaitė neliktų tik skambia deklaracija, kokia liko Atlanto charta, pavergtųjų tautų atstovams šiame krašte reikia dar stipriau suremti pečius ir ją labiau išpopuliarinti.

Angliškoje programoje dalyje Jonas Gedraitis nurodė, kaip OSI veikia aiškiai prieštarauja Pavergtųjų tautų savaitės idėjai ir intencijoms. Tos savaitės tikslas — padėti pavergtoms tautoms išsilaisvinti, o OSI pagal KGB pateiktą medžiagą persekioja tuos, kuriems nuo komunizmo pavyko išsigelbėti. Visiems reikėtų visais galimais būdais stengtis, kad kongresas pakeistų įstatymą ta prasme, kad kaltinamieji karo nusikaltimais būtų teisiami šiame krašte, pagal šio krašto įstatymus, o ne atiduodami sovietams.

NEUŽDELKIME ŽINIŲ

Visuomenė svarbu žinoti, kas ir kaip vyksta lietuvių visuomeniniame ir kultūriniame gyvenime. Tokias žinias mielai perduoda vietos lietuvių radijo programa „Laisvės Varpas“, kuris tomis žiniomis dalinasi su lietuvių spauda. Bet būtina, kad tos žinios nebūtų uždelsiamos, kad jos pasiektų radijo programą ir spaudą galimai greičiau. Kai žinios uždelsiamos net kelis mėnesius, kaip dažnai atsitinka, tai jos jau nėra žinios. Todėl jų nenori skelbti nei radijo programa, nei spauda.

Nei „Laisvės Varpas“, nei mūsų spauda neturi apmokamų reporterių, kurie rinktų lietuviškojo gyvenimo žinias, kaip tai daro amerikiečių radijo, spaudos ir televizijos gerai apmokami reporteriai. Mums tenka žinių rinkimo darbą atremti į savanorius, neapmokamus talkininkus, kuriais kviečiami visi. Kas turite visuomeninio ar kultūrinio pobūdžio žinių, kuo skubiausiai praneškite jas „Laisvės Varpui“, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402, telf. 617-586-7209, arba tiesiog mūsų laikraščio redakcijai. Radijo programai skirtos žinios gali būti perduotos net pačios programos metu telefonu 587-9898.

P.V.

Atlanto rajono skautų sporto šventėje komandos pergalei įėjimo skatina Algis Veitas, Algis Kezys ir Jonas Bričkus.

Nuotr. R. Bričkus

Atlanto rajono skautų sporto šventėje Bostone šuolį į tolį stebi Lina Penkaitė, Daile Aukštikalnytė, Daina Budreckytė ir vadovas ps. Vincas Šnipas. Šoka Gediminas Budreckis.

Nuotr. R. Bričkus

AKADEMIJA A.A. PROF. ANT. MACEINOS ATMINIMUI

S.m. liepos 22 d. „Seklyčioje“ buvo sukvietas kolektyvas asmenų galutinai aptarti ir nusistatyti visa rengiamos akademijos eigą. Pasitarimui pirminkavo dr. Ant. Razma. Susirinkusieji dalinosi idėjomis ir nuomonėmis, kaip geriau pramūninti tai dienai numatytą programą. Prof. Ant. Maceinai

RENGINIAI

Rugėjo 12 d. Tautos šventės minėjimas Bostono Lietuvių salėje.

Rugėjo 13 d. Tautos šventės minėjimas Brocktone, rengiamas LB vietos apylinkės ir Martyno Jankaus šaulių kuopos: 10 val. pamaldos Šv. Kazimiero bažnyčioje.

Rugėjo 20 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliėčių d. salėje Laisvės Varpo rudens koncertas, kuriame programa atliks Los Angeles vyrų kvartetas.

Rugėjo 27 d. 3 val. popiet sol Lilijos Sukytės koncertas, rengiamas Lietuvos krikšto sukakties minėjimo komiteto Bostone.

Spalio 4 d. 2 val. popiet Šv. Kryžiaus katedroje — Mišios, aukojamos kardinolo Bernard Law, minint Lietuvos krikšto sukaktį. Mišių metu giedos sol. Marytė Bizinkauskaitė, o vargonais gros dr. Vytenis Vasyliūnas.

Spalio 4 d. 6 val. vakaro Lantana restorane Randolphe banketas, kuriame meninę programą atliks sol. Marytė Bizinkauskaitė ir sol. Benediktas Povilavičius, akompanuojami komp. Jeronimo Kačinsko. Banketą rengia Lietuvos krikšto minėjimo komitetas.

Spalio 10-12 d. So. Bostono Lietuvių Piliėčių d. jos patalpose Lituanistikos Instituto suvažiavimas su paskaitomis visuomenėi.

Spalio 11 d. 3 val. po pietų First & Second Church auditorijoje Vytenio Vasyliūno vargonų koncertas, rengiamas Lietuvos krikšto komiteto.

Spalio 25 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliėčių d. jos salėje inž. dr. Jurgio Gimbuto iliustruota paskaita „Lietuvos bažnyčių ir varpinių tipologija“, rengiama Lietuvos krikšto minėjimo komiteto.

Lapkričio 7 d. 6:30 val. vakaro (Sandaros salėje, 30 Intervale) Brocktone metinis Balf 72 skyriaus banketas.

Lapkričio 28 d. So. Bostono Lietuvių Piliėčių d. jos salėje Bostono lietuvių tautinių šokių sambūrio 50 metų veiklos minėjimas.

skirta diena bus, kaip jau prieš kelis mėnesius buvo skelbta spaudoje, 1987 m. rugėjo 20 d. Jaunimo centre Jezuikų koplyčioje 1 val. p.p. bus aukojamos koncelebrutos šv. Mišios. Tuoj po šv. Mišių kavinėje bus vašės ir 3 val. p.p. didžiojoje salėje vyks akademija.

Yra pakviesti du kalbėtojai: dr. K. Skrupskelis, Pietų Karolinos universiteto filosofijos profesorius, ir dr. J. Girnius iš Bostono, vienas iš žymiausių mūsų tautos filosofų, kurio kai kurie veikalai yra tapę mūsų bendruomenės ir atskirų organizacijų „biblija“ (vienas iš jų — „Tauta ir tautinė ištikimybė“). Šie du paskaitininkai palies A. Maceinos asmenį, jo filosofines mintis ir mąstymą.

Paskaitų eigoje bus inkorporuota meninė programa, kuria atliks pianistas Man. Motekaitis ir nauja profesionalė muzikantiame pasaulyje fleitistė Asta Šepetytė.

Poetas K. Bradūnas stabtels prie A. Maceinos poezijos. Pateiks jo dar niekur nepaspaudintus eilėraščius ir ištraukas iš rašytojo Putino laišku apie Maceiną, kaip poetą. Taigi diena bus pilna. Bus pilna savo turiniu. Artesniam savo tautos filosofo pažinimui priimkime šią dieną kaip veltui gaunamą brangią dovaną.

Rašytojai-kūrėjai rašė, rašo ir rašys, kad mes skaitytume, bet mes „neturime laiko“ skaityti. Mūsų laikas supančiotas

kasdieninių reikalų reikaliukų per savaitę, o savaitgaliais „mintame“ vakarienėmis, piknikais, banketais ir dar kitais dvasinį žmogaus stovį užgožiančiais „įpareigojimais“. O vis dėlto iš tos gyvenimo rutinos reikia išsivaduoti ir laikas nuo laiko pasotinti savo dvasinį „kūną“. Veikalo „Tauta ir tautinė ištikimybė“ autorius dr. J. Girnius psl. 83 sako, kad žmogui reikia „...vertingai egzistuoti, ne tik paprastai laike trukti“.

A. a. prof. Maceinai skirta diena kaip tik ir bus ta proga vertingai sunaudoti laiką ir tuo pačiu giliau pažinti paties filosofo minčių pasaulį. Jis savo gausiais veikalais yra padaręs didžiausios vertės įnašą į mūsų tautos kultūrinį lobyną.

Šios dienos vyksmui bilietus platina renginio komiteto nariai ir taip pat jie gaunami pas J. Vaznelį Gifts International parduotuvėje. Auka visos dienos programos išlaidoms padengti tik 5 dol. suaugusiems ir 3 dol jaunimui.

Visa Chicago ir apylinkių visuomenė, o ypač akademinio amžiaus karta kviečiama ir prašoma šią teikiama progą panaudoti, vertingai užpildant vieno sekmadienio popietę.

Renginio komiteto narė **Jadv. Damušienė**

Giliai tikiu į geresnį gyvenimą. Užtat noriu turėti tikslu Dangu, o ne žemę.

V. Hugo

PIRMĄ KARTĄ — PENKIOLIKA DIENŲ LIETUVOJE!!

Pirmą kartą mūsų keliautojai galės lankytis Lietuvoje 15 dienų. Tokią kelionę šiemet organizuoja **AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU**.

Rengiame šią kelionę rudenį, spalio 1 dieną, kada pigesnės bilietų kainos, nedarant patogus oras, veikia visi Lietuvos teatrai, aktyvus Lietuviškas kultūrinis gyvenimas.

Nuo šių metų, Amerikos Lietuviai gali lankytis Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Palangoje, Panevėžyje. Keliaujantiems su šia grupe, taip pat bus galimybė aplankyti gimtas vietas.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU veža tautiečių grupes į Lietuvą jau daugiau kaip 25 metus, ir mus keliautojai gerai pažįsta kaip rimtus ir patikimus kelionių organizatorius. Tokią idomią kelionę į Lietuvą jums siūlome ir šį kartą.

15 DIENŲ GRUPĖ Į LIETUVĄ IŠVYKSTA — SPALIO 1 iki 19 MARSŪRUTAS: Maskva 1 — Lietuva 15 — Maskva 1 iš Chicago \$1.820 — New Yorko \$1.720. Vietos kelionei ribotos!

Dėl daugiau informacijos prašom kreiptis į:

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 S. Western Ave.
Chicago, IL 60643
Tel. (312) 238-9787

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

Ieškoma kartu gyventi su vyresno amžiaus lietuviu, angliškai kalbanti **KOMPANIJONE** Teirautis angliškai antradienį, trečiadienį, ketvirtadieniais **523-0729**

FOR RENT

Išnuojamas 4 kamb. butas vyresnio amžiaus asmenims **Marquette Parko apylinkėje**. Skambinti **434-4440**

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas prus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

V.T. ELECTRIC CO.
Licensed, Insured — Bonded
436-6937
Elektrės ir namų apšildymo sistemų pataisymai.
Vytautas Taras

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUUVUS
Kreiptis į **Hermis Deckys**
Tel. 585-6624. Nuo 8 ryto iki 6 v.v.
Kalbėti lietuviškai

REAL ESTATE

M.L.S. KOMPIUTERIŲ pagalba galite **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMĄ** mieste ir priemiestuose. Sąžiningai patarnaus **INCOME TAX — INSURANCE J. BACEVIČIUS** **BELL-BACE REALTORS** 6529 S. KEDZIE **778-2233**

GREIT IR SĄŽINGINGAI PATARNAUJAME PIRKIME BEI PARDAVIME NUOSAVYBIŲ. Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą sąrašą parduodamų namų jūsų ieškomoj apylinkėje, mieste ar priemiestuose. Suinteresuoti prašau skambinti ar užeit pas **BUDRAITIS REALTY** **6600 S. Pulaski** **767-0600**

71 ir Kedzie apyl. — savininkas parduoda 2 mieg. mūrinį namą, centralinis oro vėsinimas, užbaigtas skiepas, 1 1/2 auto. garažas — 60's. Kreiptis angliškai į Lori **436-5255**

10 BUTŲ NAMAS — \$250,000 Puiki investacija pageidaujancioji vietovėje arti seselių Kazimieriečių vienuolyno. Gerai užlaikytas, pirmos rūšies statybos. Skambinti **BECKY COLDWELL BANKER REAL ESTATE** **424-4000**

PRIME REAL ESTATE 460-0880

Galim JUMS patarnauti Chicagoje ir visuose pietvakariniuose priemiestuose. Ypač Lemonte ir Homer Township **PRIME REAL ESTATE** agentai JUMS vis parūpins geriausias sąlygas!

Linas Gylis
Algis Lieponis
G. Petras Lieponis
Bronius Nainys
Rita Sušinskienė
Neapmokamai įkainuojam namus
SKAMBINKIT
PRIME REAL ESTATE
460-0880

IS THAT YOU LAUGHING, COMRADE?

Algis Rukšėnas

Knygos antrinis pavadinimas: „The World's Best Russian (Underground) Jokes“. Žurnalistas ir rašytojas Algis Rukšėnas, politinės-satyrinės dramos „Posėdis“ pragare ir „Day of Shame“ (knygos apie Simo Kudirkos 1970 m. nepavykusį pabėgimą į laisvę iš sovietinio laivo) autorius surinko kursojancius anekdotus ir charakteringus juokus, kurie kursuoja Sovietų pogrindyje ir atskleidžia komunistinės sistemos tikrąjį charakterį. Secaucus, New Jersey: Citadel Press, 1986. Kaina su persiuntimu ir USA \$7.90. Illinois gyventojai moka \$8.40.

Užsakymus siųsti:
Draugas
4545 W. 63rd St.
Chicago, Ill. 60629

ANGLŲ-LIETUVIŲ KALBŲ ŽODYNAS

V. Baravykas

Apie 30.000 žodžių ir posakių
Redagavo **A. Laučka** ir **A. Dantaitė**

Žodyne duodama palyginti nemaža bendrinės kalbos žodžių, šnekamosios kalbos žodžių, kurie dažnai vartojami kaip amerikoniškai. Žodynas skirtas pirmiausia besimokantiems anglų kalbos vidurinėse ir aukštesiose mokyklose ir padeda išversti vidutinio sunkumo angliškų tekstus. Kieti viršeliai.

Kaina su persiuntimu ir USA \$18.90. Illinois gyventojai moka \$20.25. Kaina su persiuntimu į Kanadą ir į užsienį \$19.70.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd Str.,
Chicago, IL 60629

A. a. agr. Salomėja Janulaitienė

AGRONOMĖ SALOMĖJĄ JANULAITIENĖ ATSISVEIKINUS

Mirtis negailestingai skina jaunesnius ir senesnius, mažindama lietuvių skaičių išsivijoje. Lietuviai išsivijoje auga, bet iškeliaujančių amžinybės tie, kurie dar taip reikalingi skelbti Lietuvos kančias, kovoti už laisvę ir nuolat prisiminti pavergtuosius Lietuvoje. Tokia buvo po ilgos ir sunkios kaulų ligos neseniai mirusi Lietuvos Agronomų sąjungos pirmininkė a. a. agr. Salomėja Regina Sutkaitytė-Janulaitienė, liepos 24 d. palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Chicagoje.

Velionė buvo gimusi 1918 m. vasario 8 d. Šakių mieste, kur jos tėvai turėjo savo verslą. Pradėjo mokslą Šakių pradžios mokykloje ir, ją baigusi geriausia mokinė, tuojau įstojo į Šakių „Žiburio“ gimnaziją. Gimnazijoje ne tik gerai mokėsi, bet buvo aktyvi organizacijų veikloje, dirbdama skautuose. Buvo skiltinga ir net draugininkė. Kaip skautė buvo pakelta į paskautininkės laipsnį. Budama gimnazijoje skautė, važinėjo į stovyklas ir jose buvo net 22 kartus. Tai buvo proga pažinti įvairias Lietuvos vietas, kuriose kasmet skirtingai skautai stovyklavė.

Gimnazijoje taip pat buvo gera sportininkė. Buvo stalo teniso meistrė, laimėjusi pirmą vietą 100 metrų bėgime 1936 m.

gimnazijų varžybose. Per aštuonis gimnazijoje mokymosi metus nepalaido nė vienos dienos ir nė karto nepavėlavo, todėl baigiant jai buvo įteikti gintaro karoliai, kaip pavyzdinei moksleivei.

Gimnaziją Šakiuose baigė pirmą mokinė ir 1938 m. įstojo į Dotnuvos Žemės ūkio akademiją studijuoti agronomijos. Savo studijų kurse trejus metus buvo seniūnė, dvejus metus šaulių vadė, priklausė studentų ateitininkų Korp' Gabijai. 1940 m. buvo išrinkta vadinama „fux majore“, bet tu pareigų jau neteko eiti, nes 1940 m. birželio 15 d. Lietuvą užėmė bolševikai. Dar prieš bolševikams okupuojant Lietuvą, velionė buvo išrinkta Žemės ūkio akademijos atstove dalyvauti lietuvių studentų suvažiavime Kaune.

Komunistinis gyvenimas sumaisė daugelio planus, taigi ir velionės a. a. S. Sutkaitytės. Tik 1943 m. apgynė diplominį darbą „Vitaminas C 1942 metų derliaus bukvėse“. 1943 m. vasario 24 d. sukūrė šeimą, jau dirbdama „Sodyboje“, su „Sodybos“ direktorium Vytautu Janulaičiu. Tuo laiku dirbo Kauno „Sodybos“ bendrovėje konservavimo skyriaus vedėja. Išleido naudingą knygėlę „Vaisių rinkimas“. Čia dirbdama spaudai taip pat paruošė infor-

macinę knygą apie daržovių, vaisių ir uogų paruošimą rinkai ir konservavimą. Nuolat agrominiais klausimais bendradarbiavo laikraštyje, skirtame Lietuvos ūkininkams, „Ūkininkų Patarėjui“.

Antrą kartą veržiantis bolševikams, 1944 m. su šeima išvyko į Vokietiją. Vargą išvargę, karui pasibaigus, prisiglaudė Augsburgėje. 1947 m. emigravo į Jungtines Amerikos Valstybes. Čia pirmiausiai apsigyveno Toledo, Ohio, mieste, kur turėjo giminių. Apsigyvenę ir siek tiek prasikūrę, pradėjo jungtis į lietuvišką veiklą ir raginti kitus – seniau atvykusius ir naujuosius ateivius jungtis į lietuvišką gyvenimą. Velionė tuojau įsijungė į Lietuvių susivienijimą, kuriame ji buvo net valdyboje ir jos pastangomis surengė net keletą minėjimų – švenčių, išskviečiant tautinių šokių grupę iš netolimo Detroito, Mich. Velionė su vyru ir dr. Zymantu išreikalavo iš vietos vyskupo lietuvių kunigą Petrą Dziegoraitį (jau mirusį), turėjo Toledo mieste lietuvišką pamaldas sekmadieniais ir šventomis dienomis. Nors tai nebuvo ilgai, nes vyskupas nebuvo tautybės palankus, bet kun. P. Dziegoraitis ištvėrė apie pusę metų (paskiau išsikėlė į Clevelandą).

1953 m. persikėlė į Chicago, kur buvo didesni galimūmų darbai ir ateičiai. Chicagoje tuojau įsijungė į Lietuvos Agronomų sąjungą, Lietuvos fondą, Lietuvos Dukterų draugiją, Tautos fondą, Balfą ir kt. Ypač buvo veikli Liet. Agronomų sąjungoje, paskutiniu metu kelias kadencijas būdama pirmininke ir rūpestingai vaudama veiklai. Taip pat buvo veikli Lietuvos Dukterų draugijoje ir Balfė, neapleisdama ir kitų lietuviškų organizacijų. Chicagoje ilgiausiai dirbo matematikos profesijoje St. Paul and Pacific Rail Road bendrovėje.

NAUJAS IŠRADIMAS

Fermi laboratorija nori sudaryti tokį įtaisą, kuriuo šaudant mažytes atomo dalelytes – protonus – būtų sunaikinamos vėžio ląstelės. Įtaisas bus ypatingo galingumo, kainuos 39 mil. dol. Šiuo įtaisą yra vilties išgydyti daug pacientų, kurių dabar kasmet radiacijos spinduliais gydoma apie 500,000. Gydomas būtų neskausmingas, tęstųsi 20 min. Fermi laboratorija yra Chicagos priemiesty, galingiausia visose JAV-ėse.

NAUJA TARPTAUTINĖ STOTIS

O'Hare aerodrome planuojama pastatyti naują tarptautinio susisiekimo stotį keleiviams. Tas įeis į aerodromo atnaujinimo programą, kainuosiančią 1.6 bil. dolerių.

Čia buvo labai vertinama už savo sugebėjimus, sąžiningumą ir darbštumą. Šioje bendrovėje ji buvo matematikos skyriaus vedėja, kol išėjo į pensiją.

Savo šeimoje su vyru Vytautu Janulaičiu išaugino ir į aukštuosius mokslus išleido du sūnus – Mindaugą, kuris šiuo metu Kalifornijoje turi savo įmonę, ir Kęstutį, buvusį gerai įsikūrusį, bet pereitais metais mirusį ir palaidotą Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Chicagoje.

Chicagoje dar turi seseris Bronę Miselienę su šeima ir Danutę Richter su šeima. Taip pat yra daug giminių iš jos ir vyro pusės Amerikoje ir Lietuvoje. Jie visi gailisi, visuomet geros nuotaikos ir darbščios lietuvių patriotės, galėjusios dar daug padaryti lietuviškam gyvenime. Labiausiai jos pasigęs vyras Vytautas ir sūnus Mindaugas su šeima, Lietuvių Agronomų sąjunga ir Lietuvos Dukterų draugija, netekusios uolios savo narės ir vadovės. — P.S.

P A D Ė K A

A.†A.

Dr. ZIGMAS SMILGA

Mūsų mylimas vyras, tėvas ir brolis po ilgos ligos amžinybėn iškeliauo 1987 m., liepos 11 d. Palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Gilias sielvarto prislegtį dekojame visiems kunigams, giminėms, draugams ir pažįstamiems ji lankiusiems ir stiprinusiems ligos metu ir taip pat gausiai atsisveikinusiems velionį koplyčioje, dalyvavusiems pamaldose ir palydėjusiems į amžino poilsio vietą.

Nuoširdžiai dekojame kan. V. Zakaraskui už maldas koplyčioje, kun. J. Juozevičiui už rožinį, kun. V. Bagdanavičiui už religinį žodį, Ald. Prapuolenytei, J. Damušienei ir A. Kizienei už šv. Rašto ištraukų skaitymą, Dainuojančioms Žemaitėms Ald. Underienei, Br. Stravinskienei, D. Varaneckienei ir K. Skaisgiriui už giesmes koplyčioje, K. Pabedinskiui už atsisveikinimo pravedimą ir broliams Kestutiečiams už garbės sargybą atsisveikinimo metu. Taip pat dekojame kan. V. Zakaraskui už pamokslą laidotuvių dieną, kun. M. Kirkilui už koncelebravimą šv. Mišiu, vysk. V. Brizgiui, kun. J. Juozevičiui, kun. Jakulevičiui, kun. Kuzminskui, kun. V. Gutauskui ir šv. Kazimiero seselemis dalyvavusiems pamaldose.

Dekojuose sol. D. Stankaitytei už giesmes bažnyčioje, karsto nešėjams A. Smilgai, J. Dėdinui, K. Pabedinskiui, V. Kazlauskui, St. Žilėvičiui ir J. Končiui.

Dekojuose laidotuvių direkt. D. Petkui už rūpestingą ir tvarkingą laidotuvių pravedimą ir Margučio radijo programai už mirties pranešimo skelbimą.

Nuoširdžiai dekojame atsiuntusiems gėles, užprašiusiems šv. Mišias, gausias aukas a. a. Zigmo atminimui, aukas organizacijoms ir už pareiktas užuojautas žodžiu, laiškais ir spaudoje.

O tu, mylimas vyre, tėveli ir broli, ilskis Viešpaties ramybėje, mūsų lankomas maldose ir Mišiu aukose.

Žmona Julija, sūnus Julius su šeima, dukros Marija, Ramona ir brolis kun. Zenonas.

Broliui

Kun. ANTANUI SABALIAUSKUI

mirus, VIKTORIJĄ ORENTIENĖ, Kriaučeliūnų vardo Vaikų namelių krikšto motiną užjaučia

A. Lietuvių Montessori draugija

A.†A.

KUN. LEONUI OLŠAUSKUI

mirus, jo seseriai, mūsų mielai draugei ROMAI MILDAŽIENEI su vyru JONU, jos vaikams JUOZUI, IRENAI ir PAULIUI gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi.

Roma ir Viktoras Masčiai

A.†A.

AGR. NATALIJA ŠANTARIENEI

mirus, jos vyrą agronomą ANTANĄ, dukterį DALIĄ ir jos šeimą bei artimuosius giliai užjaučia

E. ir A. Lapinskai

Brangiai Motinai

A.†A.

CICILIJAI ADOMAITIENEI

Lietuvoje mirus, jos sūnui JONUI ADOMAIČIUI ir žmonai ONAI bei visai šeimai Lietuvoje reiškiam gilią užuojautą ir kartu liūdimė.

„Antrosios Jaunystės“ choras su muziku Vincu Mamaičiu

Sunny Hills, Florida.

Brangiai motinai

A.†A.

VERONIKAI ŠIRMULIENEI

mirus, kolegę LIUDĄ GERMANIENĖ, Vaikų namelių vedėją ir šeimą širdingai užjaučia

Montessori mokytojos:

R. Bartuškiene
S. Blažienė
D. Bruškytė
N. Cijūnelienė
D. Dirvonienė
D. Gližerienė

J. Juknevičienė
M. Kuciniene
D. Petrutytė
G. Remienė
M. Smilgienė
St. Vaišvilienė

Mielai bendradarbei ir lietuvių MONTESSORI vaikų namelių direktorei LIUDAI GERMANIENEI, brangiai mamytei

A.†A.

VERONIKAI ŠIRMULIENEI

amžinybėn iškeliauvus, reiškiam gilią užuojautą ir kartu liūdimė.

Daiva Meilienė
Kristina Kinčienė

A.†A.

DIPL. AGRONOMEI SALOMĖJAI JANULAITIENEI

mirus, jos vyrui VYTAUTUI sūnui MINDAUGUI, seserims ir artimiesiems reiškiam gilią užuojautą.

E. ir A. Lapinskai

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

V A S A I T I S — B U T K U S

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

midland Federal
Savings and Loan Association

70 metų aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdybos

MARQUETTE PARK
2657 WEST 69th STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

APLINK MUS

x Dr. Kęstutis Girnius iš Miuncheno, Vokietijos, kelias savaites praleidęs su šeima pas savo tėvus Bostone, dabar atvyko į Chicago ir apsisitojo pas žmonos motiną Bičiūnienę. Jis žada pabūti tik savaitę, o žmona su vaikais dar liks kokioms trimis savaitėmis Chicagoje. Dr. K. Girnius dirba Laisvosios Europos radijo jau daug metų. Jis aplankė „Drauga“, painformavo apie Vokietijos, ypač Miuncheno, lietuvių gyvenimą.

x Pokylis su programa, rengiamas „Draugo“ renginių komiteto, bus rugpjūčio 27 d., sekmadienį, Martiniقه restorano pokylių salėje. Tuo metu bus paskelbti ir laimėjimai, kurių bilietai jau anksčiau yra išsiuntinėti ir šaknelės grįžta „Draugo“ administracijai. Komiteto nariai platina status, kuriuos galima užsisakyti šeimoms ar draugams kartu.

x Pereitą šeštadienį, rugpjūčio 1 d., „Draugo“ laidoje buvo netiksliai paskelbtos Šv. Kazimiero vienuolijos seserys, šiemet švenčiančios 50 metų vienuoliško gyvenimo sukaktį. Turėjo būti ses. Margaret Mikšas, kilusi iš Nekalto Prasiđėjimo parapijos Chicagoje ir ses. Mary Francis Caplins, kilusi iš Šv. Alfonso par. Baltimorėje, Md. Jos taip pat švenčia rugpjūčio 16 d. aukšninį jubiliejų.

x George Janickas, Carlsbad, Cal., grąžino laimėjimų šaknelės, pridėjo 15 dol. auką su prierašu: „Draugas“ labai čia laukiamas. Gaivinantis. Deja, mus pasiekia jis po 3 ar keturis iš karto. Ar yra galimybė jį išsklaidyti? Ačiū už auką. Su paštu yra labai sunku kovoti.

x Peter Kiršinas, Country Club Hills, Ill., pratęsė „Draugo“ prenumeratą su 20 dol. auku. P. Kiršina įrašome į garbės prenumeratorių sąrašą, o už paramą labai dėkojame.

x Joseph Stasaitis, Brockton, Mass., atsiuntė 20 dol. dienraščio paramai ir kartu pratęsė prenumeratą vieneriems metams. J. Stasaitį skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką labai dėkojame.

x A. a. Stanislava Statkevičienė, Lietuvos savanorė kūrėja, bus prisiminta jos mirties metinėse šv. Mišiomis Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje šį šeštadienį, rugpjūčio 8 d., 5 val. p.p. Visi giminės, draugai ir pažįstami prašomi prisiminti velionę savo maldose.

(pr.)
Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 460-4866
Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAS
Vytėnis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0900
Kasdien 9–6 val. vak.
Šeštadieniai ir vakarais pagal susitarimą.

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. 325-3157
Valandos pagal susitarimą

x Ses. Ona Mikailaitė Ateitininkų studijų dienoje Dainavoje, Mich., rugsėjo 5 d. kalbės tema „Jurgio Matulaičio užrašų turinys ir tematika“. Šiuo metu ses. O. Mikailaitė baigia spaudai paruošti pal. Jurgio Matulaičio užrašų rinkinį, kuris apims ir dar niekur nepaskelbtus užrašus.

x Balfas šelpia vargan patekusius lietuvius visose šalyse pavergtoje Lietuvoje, Sibire, Punkske ir laisvame pasaulyje. Atsilankydami į Chicago Balfas darbuotojų rengiamą pikniką rugpjūčio 23 d., sekmadienį, Jaunimo centre, prisidėsite prie nelaimėn patekusio brolio lietuvių šalpos.

x Dr. Kęstučio K. Girniaus ka tik pasirodžiusi knyga „Partizanų kovos Lietuvoje“ jau išsiuntinėta prenumeratoriams. Autorius joje moksliniu metodu nagrinėja lietuvių partizanų pasipriešinimą prieš komunistus pokario metais. Knyga išleido J. Laisvę fondas lietuviškai kultūrai ugdyti. Gaunama ir „Drauge“.

x Į Mokytojų, tėvų ir jaunimo studijų savaitę, kuri prasidės po pusantros savaitės rugpjūčio 16 d. Dainavoje, kviečiami mokytojai, tėvai ir ypač studentiškas jaunimas. Registruotis reikia iš anksto tel. 312-585-2629 po 9 v.v.

x A. Pranevičius, Chicago, Ill., visuomenininkas, J. Staskevičius, Toronto, Ont., Kanada, A. Reškevičius, Omaha, Nebraska, grąžino laimėjimų šaknelės su 15 dol. auku. Labai dėkojame.

x Robert Mingėla, Chicago, Ill., O. Bundelis, taip pat iš Chicago, pratęsdami „Draugo“ prenumeratą, pridėjo už kalėdines korteles, kalendorių arba grąžino laimėjimų šaknelės su 20 dol. auku. Labai dėkojame už paramą dienraščiu.

x Dr. Kastytis A. Jucas, Chicago, Ill., pratęsė prenumeratą, grąžino laimėjimų šaknelės ir kartu pridėjo 31 dol. auku. Dr. K. Juca skelbiame garbės prenumeratorium, o už paramą dienraščiu labai dėkojame.

x Stasys Geldys, Belleville, Mich., atsiuntė 25 dol. dienraščio palaikymui ir kartu pratęsė prenumeratą vieneriems metams. St. Geldį skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką labai dėkojame.

x Mindaugas Putrimas, Toronto, Kanada, pratęsė prenumeratą vieneriems metams, pridėjo visą šimtą dienraščio paramai, grąžino laimėjimų šaknelės su 20 dol. auku. M. Putrimą skelbiame garbės prenumeratorium, o už gražią paramą labai dėkojame.

(pr.)
x Algimantas B. Gleveckas praneša, kad nuo rugpjūčio 3-čios dienos perkelia savo kabinetą į dvi naujas vietas: 2655 West 69-toj gatvė ir, 3900 West 95-toj gatvė. Telefonai ir valandos yra pažymėtos skelbimo skyriuj.

(pr.)
x KASOS naujoji įstaiga, 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, tel. 598-1333 veikia: pirm. 12-7, ket. 3-7, penkt. 12-7, šešt. 9-1. Antradieniai ir trečiadieniai uždaryta. Kasoje sumažinti automobilių pirkimo paskolų nuosimčiai. Dabar tik 9.5%.

(sk.)
x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX FIRST, Rimas Stankus, tel. 361-5950 arba 636-6169.

x Šv. Vardo vyrų draugijos bendra Komunija bus šį sekmadienį, rugpjūčio 9 d., per 8 val. šv. Mišias Šv. M. Marijos Gimimo par. bažnyčioje. Susirinkimo dėl vasaros karščių nebus.

x Lietuvių Katalikų moterų sąjungos seimas prasidės rugpjūčio 6 d., ketvirtadienį, Hilton viešbutyje Oak Lawn, Ill. Ketvirtadienį 9 val. ryto viešbutyje pradės seimą šv. Mišiomis, kurias laikys kun. Juozas Vaškas, MIC. Seimą užbaigs šeštadienį, rugpjūčio 8 d. Šv. Mišias 6:30 val. vakaro laikys vysk. Vincentas Brizgys Nekalto Prasiđėjimo par. bažnyčioje Brighton Parke. Jis pasakys per Mišias ir pamokslą. Lietuvių Katalikų sąjunga veikia nuo 1914 m. Brighton Parko 20-tai kuopai vadovauja Grasilija Meiluvienė.

x Lietuvių Prekybos rūmai turės golfo dieną rugpjūčio 26 d., trečiadienį, Silver Lake Country Club, 147 ir 82 Archer, Orland Park, Ill. Laimėtoji bus skirta dovana: vieneriems metams nemokamas naudojimas „Volvo“ automobiliu, o prie 9 duobės bus užkandžiai ir gėrimai. Informuotis skambinant pirm. Algiiui Baliūniui tel. 436-9000.

x Dr. V. ir V. Tumasoniai, Orland Park, Ill., „Draugo“ nuolatiniai rėmėjai, pratęsdami prenumeratą vieneriems metams su 25 dol. auku. Dr. V. ir V. Tumasoniams, mūsų garbės prenumeratoriams, tariame nuoširdų aciu.

x A. Karaitis, „Gintaro“ resorto savininkas, Union Pier, Mich., dažnai paremia „Drauga“ aukomis. Apmokėdamas sąskaitas už skelbimus, pridėjo 22 dol. auką. Nuoširdus aciu.

x Dr. Adolfas ir Stasė Baltrukenai, Dania, Fla., mūsų rėmėjai, pratęsdami prenumeratą už dvejus metus, pridėjo 40 dol. auką, užprenumeravo dienraštį dukrai Rūtai, gyv. Chicagoje, o savo laiške rašo: „Nuoširdžiai dėkojame už taip puikiai leidžiamą dienraštį. Malonu gauti ir pasiskaityti. Problema su laikraščio gavimu“... Dr. A. ir St. Baltrukenus skelbiame garbės prenumeratorium, o už mielą auką ir laiškutį tariame nuoširdų aciu.

x Eleonora Szwed, Chicago, Ill., pratęsė prenumeratą vieneriems metams ir pridėjo 20 dol. auką. E. Szwed skelbiame garbės prenumeratore, o už rėmimą savos spaudos labai dėkojame.

x Mindaugas Baukus, Cicero, Ill., su prenumeratos pratęsimu mokesčiu atsiuntė ir 25 dol. auką. M. Baukų įrašome į garbės prenumeratorių sąrašą, o už palaikymą lietuviško žodžio labai dėkojame.

x Inž. M. Šilkaitis, mūsų bendradarbis, Harry ir Leonida Neu, Palos Hills, Ill., Donatas Šukelis, New Buffalo, Mich., Juozas Masteika, Linden, N.J., K. K. Miklas, Plainview, N.Y., Vanda Milavickas, Chicago, Ill., Veronika Šerkšnys, Friendship, Wisc., Vlada Abraitis, Cleveland, Ohio, Leokadija Pačkauskas, Union Pier, Mich., Danutė Balchas, Norwalk, Cal., kiekvienas pratęsdamas „Draugo“ prenumeratą, pridėjo po 10 dol. auką už laimėjimus, grąžindami šaknelės, kalendorių ar kalėdines korteles. Visiems tariame aciu.

x Vito V. Val, Oak Brook, Ill., K. Paukštaitienė, Omaha, Nebraska, K. Jakutis, Lidija Petravičienė, Chicago, Ill., Mary Conrad, Long Beach, Cal., Jonas Grigaitis, Plymouth, Mich., Birutė Girnius, Allen Park, Mich., Alodija Trečiokienė, Santa Monica, Cal., pratęsdami „Drauga“ vieneriems metams ir kiekvienas pridėjo po 15 dol. auką. Nuoširdus aciu.

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siūsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Devynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicagoos skyrius

Jonas Minelga

KAI AŠ MAŽAS BUVAU

Saulė kyla, —
Jau virš medžių.
Tėtė vyksta
Į Serežijų.

Bėgam, gaudom
Pienės puką,
O į kiemą
Ratai suka.

— Dėdė! Dėdė!
(Sveičia mėgom!)
Pasiitki
Jo nubėgom.

Jau žinojom —
Dėdė geras:
Nei jis pyksta,
Nei jis baras.

Nusišypso.
Pasižiūri
Į mažų
Padaužų būrį.

O tada sušunka:
— Labas!
(Paulius tyli —
Tai arabas!)

Vešlų ušą
Dėdė raitė...
Po sėdyne
Buvo kraitė.

Obuoliukai,
Kriaušės, slyvos,
Ne bet kokios —
Tos Ankstyvos.

Tai, draugužiai,
Buvo balius!
Dėdė jautės
Kaip karalius.

Jis vaišino,
Mes kramsnojom,
Dėdė gyrėm
Ir dėkojom.

Jau negundo
Pienės puikas,
Baigia Nemuna
Slėpt rūkas.

Grižęs pirkion
Nenusėdžiu:
Mums kaip duonos
Reikia dėdžių.

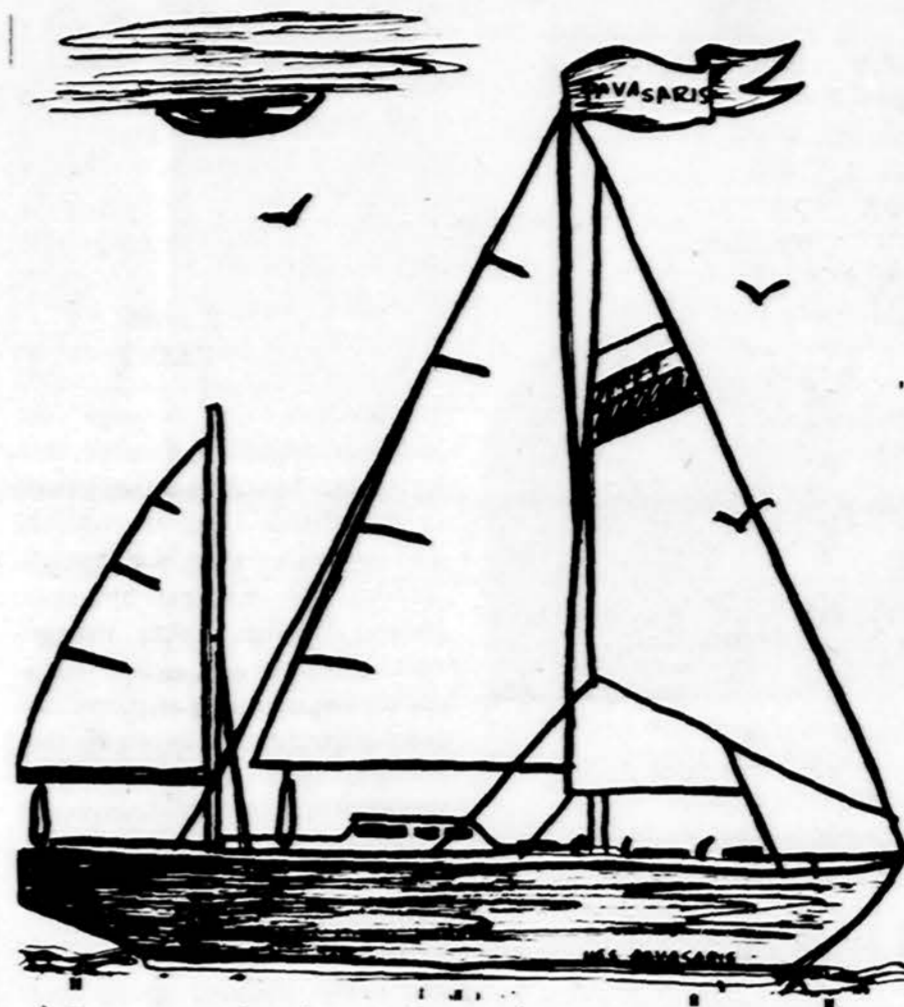
VYNAS

Nukrito nuo krūmų vynuogės. Dramblys ant jų atsistojo. Tada atbėgo šuo ir išlakė sutrupytas vynuoges. Jam labai patiko. Jis paėmė kitą kekę vynuogių ir parsinešė namo. Sudėjo vynuoges į puoduką ir su koja suspaudė vynuoges. Atnešė tą puoduką savo šeiminiukui ir pradėjo loti. Šeiminiukas paragavo ir visą gėrimą iš puoduko išgėrė. Šuo parodė, kaip jis padarė šį gardų gėrimą. Šeiminiukas pavadino vynu, nes išspaudė iš vynuogių. Taip atsirado vynas.

Elytė Žukauskaitė,
Dariaus Girėno lit.
m-los mokinė.

Dramblys svajoja apie vynuoges, o šuniukas žino, ką daryti su vynuogėmis. Piešė Elytė Žukauskaitė

Audra Baleišytė, VI kl.
K. Donelaičio lit. m-la

MOKSLO METAMS BAIGIANTIS

Kai mokslo metai baigsis, mūsų šeima važiuos į Florida. Aš matysiu „Space Mountain“. Mano dėdė važiuoja su mumis. Mano mama sako, kad truks gal kokias tris dienas. Aš irgi dalyvausiu YMCA, kur einu plaukti. Savo gimtadienio dieną aš noriu važiuoti į Bollingbrook su Lynette. Aš noriu važiuoti į stovyklą. Man patinka stovyklauti, nes yra smagu. Mes ten žuovaujame, plaukiame, ir visukius kitus dalykus darome. Lauke oras yra gražus ir šilta. Aš labai noriu važiuoti į Vokietiją, nes mano dėdė ten gyvena. Mes gal važiuosime į California. Mano močiutė gyvena ten. Ji irgi turi didelį baseiną. Aš laukiu iki kol aš galesiu ten važiuoti. Aš manau, kad bus labai smagu.

Dana Čarauskaitė, V sk.

Man patiko šie mokslo metai. Aš išmokau daug dalykų. Aš išmokau apie daiktavardžius, veiksmažodžius, būdvardžius ir prielinksnius. Aš per vasaros atostogas lošiu „soft ball“ ir žaisiu su draugais. Aš vasarą persikelsiu į Lemontą. Aš ten eisiu į Lemonto „Maironį“ ir į „Junior High School“ kur lošiu beisbolą. Aš manau, kad man ten patiks, bet aš savo draugų pasiilgsiu.

Gintas Mikučauskas, V sk.
Abu K. Donelaičio lit. m-los mokiniai.

MATEMATIKOS MOKYTOJAS

Mokytojas: — Jonai, jei tu nupjausi žolę penkiasdešimčiai kaimynų ir kiekvienas iš jų tau mokės pusantro dolerio ką tu gausi?

Tomas: — Naują dviratį.

ISPŪDŽIAI IŠ VOKIETIJOS

Wittmund yra nedidelis miestelis. Mums buvo nuostabu, kad miestelyje draudžiama važinėti mašinomis. Net dviračiais negalima važiuoti. Galima tik vaikščioti. Keliai padengti plytomis. Krautuvės užsidaro 6 val. vakare, o sekmadieniai visai uždarytos.

Birželio 14 d. buvo sekmadienis. Renskų šeima mane nuvedė į „Johanimą“. Amerikoje vadintą „carnival“. Šis Karnivalas buvo kitame mažame miestelyje netoli Wittmundo, kuris vadinasi Aurich. Pavakariais grįžome namo.

Birželio 15 d. — pirmadienis. Pirmoji diena vokiečių mokykloje. Pamokos buvo trumpos ir nuobodžios. Jos visiškai skirtingos nuo amerikiečių mokyklų. Mokytojai mokiniams duoda namų darbus kitai dienai ar net dviem dienom. Vyresni mokiniai praveda klasėse pamokas mokytojams stebint. Pamokos baigiasi anksti — 12 val. Mokyklą mokiniai lanko šešias dienas savaitėje. Tą patį vakarą mokykloje susirinko šeimos. Mokytojai mus supažindino su jomis. Mes papasakojome jiems apie Amerika.

(Bus daugiau)
Edvyta Valkiūnaitė

VINCO PIETARIO „ALGIMANTAS“

Istorinėje apysakoje „Algimant“ V. Pietaris aprašo senovės lietuvių gyvenimą.

Vieną pavasario dieną Kirsnos pilyje buvo daug žmonių. Visi kalbėjosi, vaikai žaidė. Staiga pasirodė ginkluoti gandai. Visi žmonės bėgo ir slėpėsi. Gandai suėmė kunigaikščio sūnų Algimantą. Padegė kaimus ir pasitraukė. Gandai pakeitė Algimanto lietuvišką vardą į gudišką — Danylą.

Praėjo apie dešimt metų laiko. Pas gūdų kunigaikštį Romaną buvo šventė. Susirinko daug žmonių, net ir iš tolimų vietų. Ten žmogus pardavinėjo paukščius, kurie mokėjo kalbėti. Danylą gavo dovana: „Bek, bek, tu esi lietuvis!“ Niekas kitas negalėjo suprasti ką tas paukštis sako, tik vienas Danylą suprato.

Buvo arklių lenktynės. Danylą turėjo joti. Vienas

lietuvis, vardu Arminas, jam liepė užsidėti šarvus ir pasakė, kai prijos tvorą, nesustoti, bet ją peršokti ir bėgti per miškus, iki susitikti lietuvių, kurie jį ves į Lietuvą. Danylą taip ir padarė. Kai peršoko tvorą, gandai mėgino jį vyti, tačiau jų arkliai negalėjo peršokti per tvorą.

Miške žmonės iš Lietuvos jo laukė. Jų vardai buvo Radušis ir Virpša. Radušis buvo jaunas ir linksmas, o Virpša buvo labai atsargus. Jie vedė Danylą į Lietuvą. Jie ilgai jojo ir pavargo. Sustoję ir atsigulė pamiegoti. Kai atsikėlė, jų arkliai buvo pavogti. Radušis ir Virpša klausė Danylos koks jo tikrasis vardas. Danylą liepė jį vadinti Ilgūnu, nes nenorėjo vadintis gudišku vardu. Ilgūnas buvo lietuviškas.

Jie pradėjo sekti arklių pėdas žoleje. Ilgūnas šaukė savo žirgą vardu. Jie surado Ilgūno žirgą Šatą, kuris buvo sumuštas. Turbūt arklys nenorėjo eiti su vagimis. Ilgūnas, Virpša ir Radušis pamatė mažą namelį, ten gulėjo mirštantis vagis. Buvo ir senis, kuris sakė: „Atleiskite jam, nes jis miršta“. Atrodė, kad senis buvo krikščionis. Tuoj atėjo jį antras vagis. Ilgūnas su juo kovojė. Vagis paėmė duotuosiu arklius, taip ir padarė. Tada senis Ilgūnui priminė jo ženklą ant peties. Jis žinojo, kad Ilgūnas buvo kunigaikščio sūnus Algimantas.

Daiva Memėnaitė,
Detroito „Ziburio“ aukšt.
lit. m-los mokinė

KONKURSINĖ LIETUVIŲ LIAUDIES PASAKA (Rytų šalies būras) (Tęsinys)

— Paduok man ragučius su nagučiais!

— Atnešk man patalyne, kokios man reikia!

Velnias atnešė penkias pagalves, patalus, paklodes ir lovą. Po to velnias vėl prašo ragučių su nagučiais. Kotrei dar to neužtenka ir vėl velnią prašo: — Atnešk vieną pūrą (apie 18 galionų) auksinių pinigų ir supilk pro langą!

Velnias ir tą padarė. Tuo tarpu gaidys užgiedoj. Velnias pabėgo ir daugiau nebeprašė ragučių ir nagučių.

Rytą anuot iš jaujos parėjo namo pasytis gražiai apsi-rengusi. Prašo sūnaus arklių. Sūnus pakinkė arklius ir vežimą, pasodino savo motiną ir atvažiavo prie jaujos. Liepė sūniui sukrauti patalyne ir pūrą pinigų. Tada jis pasakė sūnui: — Vaikeli mano, dabar užteks mano amžiumi duonos ir viso kito, nereiks iš marčios nieko prašyti, gal ir jos pyktis sumažės.

Marti turėjo savo motiną. Tada ji sako savo vyrui.

— Kad tavo motina prastai apsi-rengusi, mažai pavalgiusi galėjo tiek daug pelnyti, nuvežk ir mano motiną į tą jaują!

(Bus daugiau)

Tamsiomis raidėmis išspausdintus žodžius paaiškinkite. Taip pat paaiškinkite ir šią patarlę: — Išgė šunims šėko pjauti.

Duoti žodžiai: rašytojas, skaitymas, rašinėlis, bėgimas, skaitykla, raštas, bėga, rašo, skaitytojas, užrašai, skaityti, pabėgėlis, išbėgti. Suskirstykite šiuos žodžius į tris grupes pagal jų šaknis ir visų žodžių šaknis pabrūkite.